

Protokół Nr XLIII/22

XLIII zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego

kadencji 2018-2023

16 maja 2022 roku, godz. 11⁰⁰

Sala Konferencyjna Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze,

Al. Niepodległości 15

Punkt 1.

Otwarcie obrad XLIII zwyczajnej sesji Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Szanowni Państwo, otwieram XLIII sesję Sejmiku Województwa Lubuskiego kadencji 2018-2023. Dzisiejsza sesja odbywa się w Sali Konferencyjnej Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze. Dziękuję Panu Leszkowi Kani – Dyrektorowi Muzeum za udostępnienie miejsca na obrady Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek wita radnych i zaproszonych gości.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Szanowni Państwo informuję, że na podstawie art. 21 ust. 1a ustawy o samorządzie województwa, obrady sejmiku województwa są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagranie obrad jest udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego i na stronie internetowej samorządu województwa. Szanowni Państwo, na podstawie listy obecności stwierdzam, że na stan 30 Radnych, na sesji obecnych jest 27 Radnych, wobec czego Sejmik władny jest do podejmowania prawomocnych uchwał. Jednocześnie informuję, że protokoły z XLI i XLII sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego zostały umieszczone na serwerze dla radnych. Protokoły przyjmujemy w końcowej części obrad sesji. Szanowni Państwo, w czasie przerwy, przed punktem 11b odbędzie się posiedzenie Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa. Pracownik Biura wskaże, gdzie Państwo będziecie mieli posiedzenie komisji.

Lista obecności radnych stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Lista obecności zaproszonych gości stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Punkt 2.

Przyjęcie porządku obrad sesji.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Panie i Panowie Radni, otrzymaliście Państwo zaproszenie na sesję wraz z porządkiem obrad. Na wniosek Zarządu Województwa Lubuskiego proponuję rozszerzenie porządku obrad o: punkt 11a – Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2030 – druk nr 645/22, punkt 11b – Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia Gminie Skąpe prowadzenia zadania publicznego polegającego na modernizacji istniejących nawierzchni jezdni i chodników na terenie miejscowości Cibórz, na działkach oznaczonych numerami ewidencyjnymi 333/10, 333/76, 333/82, 333/86 – druk nr 646/22. Materiały i projekty uchwał, będące przedmiotem sesji, dostępne są na serwerze dla radnych. Szanowni Państwo, informuję, że chęć zabrania głosu będzie możliwa w momencie zarządzenia przeze mnie dyskusji. Jeżeli wyrażą Państwo chęć zabrania głosu, wcisnąć należy przycisk zielony „T” na terminalu do głosowania. Głos będzie udzielony zgodnie z kolejnością zgłaszania. Zabrać głos mogą Państwo dwukrotnie w jednej sprawie. Czas jednej wypowiedzi to max. 2 minuty – tak, jak żeśmy ustalili ostatnio na spotkaniu Prezydium i Szefów Klubów. Czy mają Państwo wnioski do porządku obrad sesji? Jeżeli nie ma, to przechodzimy do głosowania. Jeśli chodzi o głosowanie, to przypominam, że wygląda to następująco: w momencie zarządzenia przeze mnie głosowania na ekranie wyświetlać się będzie temat, który będziemy głosować. Naciskając na terminalu odpowiedni przycisk, oddają Państwo głos: zielony przycisk - za, czerwony przycisk „N” - przeciw, niebieski przycisk „?” - wstrzymuję się. Szanowni Państwo, przechodzimy do głosowania. Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 11a – Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2030 – druk nr 645/22. Proszę o głosowanie. Dziękuję.

26 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został rozszerzony o punkt 11a.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 11b – Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia Gminie Skąpe prowadzenia zadania publicznego polegającego na modernizacji istniejących nawierzchni jezdni i chodników na terenie miejscowości Cibórz, na działkach oznaczonych numerami ewidencyjnymi 333/10, 333/76, 333/82, 333/86 – druk nr 646/22. Proszę o głosowanie. Dziękuję.

27 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został rozszerzony o punkt 11b.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 4 do protokołu.

Porządek obrad sesji, wraz z przegłosowanymi zmianami, poddaję pod głosowanie.

Proszę, głosujemy. Dziękuję.

27 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji wraz z przegłosowanymi zmianami został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 5 do protokołu.

Rozszerzony porządek obrad stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

Oddaję prowadzenie sesji Wiceprzewodniczącemu Panu Mirosławowi Marcinkiewiczowi.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Szanowni Państwo, kontynuujemy porządek obrad.

Punkt 3.

Informacja o złożonych interpelacjach i zapytaniach.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Tak, jak jest ustalone, interpelacje i zapytania składacie Państwo na piśmie i przesyłacie do Biura Sejmiku. W okresie międzysesyjnym do Biura Sejmiku do dnia 13 maja wpłynęły: trzy interpelacje Radnej Aleksandry Mrozek, dwie interpelacje Radnej Małgorzaty Gośniowskiej-Koli i dwie interpelacje Radnego

Sławomira Kowala. Obecnie poproszę o zabranie głosu Pana generała brygady Zbigniewa Szura z Federacji Organizacji Polskich Pancerniaków.

Prezes Zarządu Federacji Organizacji Polskich Pancerniaków gen. bryg. rez.

Zbigniew Szura: Panie Przewodniczący, serdecznie dziękuję za możliwość zabrania głosu. Ja będę mówił krótko, chociaż długo mieszkam w województwie lubuskim, bo od 1986 roku, jak Minister Obrony mnie tutaj skierował. Wszyscy o tym doskonale wiemy, ale bez silnych samorządów i bez organizacji pozarządowych nie byłoby społeczeństwa obywatelskiego. Oczywiście wszyscy o tym wiedzą, ale warto o tym mówić, bo to jest bardzo ważna sprawa. Gdyby nawet to społeczeństwo obywatelskie było, to zawsze warto się starać o to, żeby było lepiej, żeby lepiej funkcjonowało. Ja tu reprezentuję Federację Organizacji Polskich Pancerniaków i przyjechałem tutaj na sesję po to, żeby władzom samorządowym województwa serdecznie podziękować za współpracę jaką otacza właśnie organizacje pozarządowe. Ja tu reprezentuję Federację jak również Lubuską Radę Pamięci, która funkcjonuje przy urzędzie Pani Marszałek. I chciałem właśnie przekazać takie Logo federacji. Na tym logo federacji jest taka sentencja po łacinie. Ja może ją powiem po polsku od razu, zrymuję, kierując te słowa do Pani Marszałek: „Miłość Ojczyzny naszym prawem jest”, a Pani Marszałek Elżbieta Polak jest THE BEST. Lubuskie organizacje pozarządowe bardzo Panią Marszałek szanują i za dotychczasową owocną współpracę serdecznie dziękują. I pozwolę sobie te logo przekazać.

gen. bryg. rez. Zbigniew Szura – Prezes Zarządu Federacji Organizacji Polskich Pancerniaków przekazuje logo federacji Elżbiecie Annie Polak – Marszałek Województwa Lubuskiego.

Prezes Zarządu Federacji Organizacji Polskich Pancerniaków gen. bryg. rez.

Zbigniew Szura: A dla Pana Przewodniczącego – Pana Wacława Maciuszonka – oczywiście oddanemu współpracy jako samorządowiec, jako działacz społeczny, jako przedsiębiorca i na pamiątkę dzisiejszej mojej wizyty taką autobiografię – tu jest wszystko opisane, co do tej pory na Ziemi Lubuskiej robiłem.

gen. bryg. rez. Zbigniew Szura – Prezes Zarządu Federacji Organizacji Polskich Pancerniaków przekazuje Wacławowi Janowi Maciuszonkowi – Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Lubuskiego autobiografię.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję Panie Generale.

Punkt 4.

Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Informacja została zamieszczona w materiałach na serwerze dla radnych. Czy mają Państwo pytania dotyczące przedstawionej informacji? Proszę o zgłoszenia. Proszę bardzo, Pani Radna Aleksandra Mrozek.

Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego stanowi załącznik nr 7 do protokołu.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Pani Marszałek, mam pytanie do Pani odnośnie Programu Rozwoju Lubuskiej Kultury do 2025 roku. Ten projekt rozumiem, że został przyjęty przez Zarząd Województwa, bo taka informacja pojawiła się na komisji. Został też, po przyjęciu przez Zarząd Województwa, przekierowany do komisji, tak naprawdę nie dlatego, żeby komisja go opiniowała – trudno odpowiedzieć dlaczego. Ja tutaj Pani Marszałek, po zaopiniowaniu tego projektu przez Zarząd Województwa, pochyliłam się nad całością dokumentu i korzystając z całej procedury jaką jest komisja, chciałam zgłosić uwagi dotyczące błędów zamieszczonych w tymże dokumencie. Przykro mi, nie mogłam ich wyartykułować, bo rozpoczęła się dyskusja w stylu czysto partyjnym. W związku z tym chciałam prosić Zarząd Województwa o ponowne pochylenie się nad dokumentem. On jest ważny dla wszystkich ludzi kultury, dla odbiorców. Ja sobie zadałam trud, nawet stronami chciałam te błędy, nieaktualne informacje i źle postawione tezy, krzywdzące na przykład szkoły, dyrektorów szkół w ocenie, poprawić. Skoro nie mogłam tego zrobić na komisji, to dziś bardzo proszę o to, żeby ten dokument został poprawiony i na następnej Komisji Kultury i Edukacji jako poprawiony dokument trafił do nas, żebyśmy mogli spokojnie mówić, że będzie realizowany bez potknięć. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Rozumiem, że Pani Radna te uwagi przekaże na piśmie,

bo rozumiem, że one tak zostały przygotowane, skoro dotyczą bardzo konkretnych rzeczy? Tak zrozumiałem wypowiedź, ale proszę uprzejmie doprecyzować.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Panie Przewodniczący, dokument, który został przedstawiony Zarządowi Województwa przeszedł dość długą drogę weryfikacyjną – od pracowników, kierownika, Z-cę Dyrektora, Dyrektora...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ale proszę o odpowiedź na pytanie.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: ... i od Marszałka odpowiedzialnego za dany sektor. W związku z tym, że nie mogłam tego zrobić formalnie, to dzisiaj proszę o to, żeby ta drabina odpowiedzialności została uruchomiona i ten dokument poprawiony. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję bardzo. Pani Marszałek, proszę uprzejmie.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję za wskazanie błędów. Jeżeli one są oczywiste, zostaną poprawione. Zarząd Województwa zapozna się i udzieli odpowiedzi. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są inne zgłoszenia? Nie widzę, dziękuję. Stwierdzam, że Sejmik przyjął informację do wiadomości. Informuję, że na serwerze dla radnych zostały zamieszczone informacje na temat wdrażania programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2014-2020 oraz stanu wdrażania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w województwie lubuskim. Czy ktoś z Państwa Radnych do tej informacji ma jakieś pytania? Nie widzę. Dziękuję.

Informacje na temat wdrażania programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2014-2020 oraz stanu wdrażania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w województwie lubuskim stanowią załącznik nr 8 do protokołu.

Punkt 5.

Sprawozdanie z realizacji działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze za 2021 rok.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Uprzejmie proszę Pana Marcina Kostrzewę – Dyrektora Biura, Wydziału Ekspertyz Ekonomiczno-Inżynierskich, Zespół Doradców Energetycznych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze – proszę o syntetyczną informację o działalności.

Dyrektor Biura Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki

Wodnej w Zielonej Górze Marcin Kostrzewa: Dziękuję bardzo. Witam wszystkich Radnych Sejmiku, witam Zarząd Województwa, witam zebranych gości. Syntetyczną czyli nie 2 minuty mam nadzieję? Troszkę dłużej będę mówił.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Nie ma Pan 2 minut, nie, nie, spokojnie.

Dyrektor Biura Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki

Wodnej w Zielonej Górze Marcin Kostrzewa: Jak wszyscy znają Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, Fundusz działa w dziedzinie finansowania ochrony środowiska. W województwie lubuskim system finansowania ochrony środowiska to 16 Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska. Narodowy Fundusz oczywiście Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej również w tym systemie funkcjonuje. Prezentacja będzie składała się z trzech części. Na początek omówię główne obszary działalności Funduszu za rok poprzedni. Jeżeli chodzi o drugą część, to omówię bieżącą działalność Funduszu w roku 2022, czyli w bieżącym roku. Przetastawię również strategię Wojewódzkiego Funduszu. Prezentacja wyświetla się z tyłu. W materiałach Państwo też tą prezentację najprawdopodobniej otrzymaliście. Sprawozdanie z działalności za 2021 rok jest stworzone w oparciu o art. 414 Prawa Ochrony Środowiska. Sprawozdanie uzyskało pozytywną ocenę Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu. Było przedmiotem obrad naszego organu 26 kwietnia tego roku. Jeżeli chodzi o działalność Funduszu, to zgrupowałem tą działalność w trzech obszarach: działalność statutowa Wojewódzkiego Funduszu, czyli funkcjonowanie w oparciu o środki własne; programy wspólne Wojewódzkiego

Funduszu, ogólnie Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wraz z Narodowym Funduszem oraz miękki projekt - System wsparcia doradczego w zakresie efektywności energetycznej. Jeżeli chodzi o ogólne informacje, to w 2021 roku do Funduszu złożono 4 201 wniosków, w tym w ramach Programu „Czyste Powietrze” 3 505 wniosków. W roku 2021 umowami zakończyło się 4 760 wniosków. Łączna kwota wsparcia ze środków Wojewódzkiego Funduszu oraz środków pozyskanych z zewnątrz – za chwilę będę mówił o tym, jak pozyskujemy środki z zewnątrz do Województwa Lubuskiego – to 85 mln zł. Bardzo sporo tych środków przez Wojewódzki Fundusz zostało udzielonych na ochronę środowiska, na finansowanie ochrony środowiska. Zaznaczę, że 22 mln zł to było finansowanie zwrotne, pożyczkowe. Pozostałe kwoty – 63 mln zł, to finansowanie bezzwrotne, finansowanie dotacyjne. No i tutaj należy zaznaczyć, że Fundusz w 2021 roku, to był jego 28 rok funkcjonowania, za rok będziemy mieli okrągłą rocznicę – trzydziestą – funkcjonowania systemu finansowania ochrony środowiska w Polsce. Rok 2021 był bezprecedensowy. Bardzo dużo działa się w finansowaniu ochrony środowiska w wydaniu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. Na slajdzie pokazuję tylko, że w stosunku do poprzednich lat Fundusz – jeżeli chodzi o udzielenie wsparcia, udzielenie finansowania – cały czas pnie się w górę, udziela, próbuje optymalizować i maksymalizować środki, które udziela na projekty prośrodowiskowe w województwie lubuskim. Dla przykładu: w roku 2016 było to wsparcie kwotą 12 mln zł i tak możemy jeszcze przeskoczyć parę lat – w 2019 np. 71 mln zł, natomiast ten rok 2021 – to było już 85 mln zł wsparcia na ochronę środowiska w województwie lubuskim ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. I po krótko omówię filar współpracy z Narodowym Funduszem. W roku 2021 współpracowaliśmy realizując tzw. ogólnopolskie programy w dziedzinie ochrony środowiska. Ich przykładem jest tutaj pierwszy program, który jest na liście, to jest program „Czyste Powietrze”. To są programy, które intonują mocniej wsparcie w określonych dziedzinach, w określonych sektorach ochrony środowiska, w określonych gałęziach, tym samym wspierając pewną strategię rozwoju kraju i właśnie docierając do tych, którzy w tej dziedzinie ochrony środowiska, do tych nisz, do tych obszarów, w których w dziedzinie ochrony środowiska należy zrobić jak najwięcej. I zwróćmy uwagę chociażby na program „Czyste Powietrze”. Sam 1 rok współpracy Wojewódzkiego

Funduszu, czyli zespołu ok. 30-stu osobowego – to też należy podkreślić – z osobami fizycznymi z województwa lubuskiego, to 3 248 umów. Kwota podpisanych to 46 mln zł. Od początku programu „Czyste Powietrze”, czyli od 2018 roku już podpisaliśmy umowy z osobami fizycznymi na ponad 100 mln zł. Kolejnym programem jest program „Moja Woda”, bardzo istotny program ze względu na zatrzymanie i rozprowadzenie lokalnie wód opadowych, wód roztopowych. Widzimy na co dzień, widzimy w tej chwili, także województwo lubuskie jest obszarem mocno dotkniętym zjawiskiem suszy. Ten program umożliwia gromadzenie wody deszczowej, wody opadowej, wód roztopowych w ramach gospodarstwa domowego, rozprowadzenie tej wody, wykorzystanie na własne potrzeby. Program widać bardzo celowy, cieszący się bardzo dużym zainteresowaniem. Sam rok 2021 skończyliśmy, zamknęliśmy sfinansowaniem 730 takich projektów dla gospodarstw domowych. Finansowanie najprawdopodobniej będzie kontynuowane. O tym będę mówił jeszcze w dalszej części prezentacji. Kolejny, znaczący program, jest to wspieranie służb ratowniczych województwa lubuskiego. Bardzo ciekawy również program, skierowany do Ochotniczych Straży Pożarnych – program „Mały Strażak” w skrócie, czyli zakup specjalistycznego sprzętu niewielkiej wartości. Niewielkiej, ale tak naprawdę dla jednostek OSP bardzo istotny. Wsparcie jednostkowe ok. 20 tys. zł środkami bezzwrotnymi. Bardzo duże zainteresowanie. Wskazując na ok. 350-360 jednostek OSP z terenu województwa lubuskiego, programem zainteresowanych było już 252 jednostki. Razem z I częścią tego programu wspólnego z Narodowym Funduszem, czyli zakupem 8 specjalistycznych samochodów ratowniczo-gaśniczych, Wojewódzki Fundusz wydatkował na ten cel, na wspieranie właśnie Ochotniczych Straży Pożarnych w zakresie nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, przeznaczył 6 mln zł. Następne trzy programy: jest to „Program usuwania wyrobów zawierających azbest”, program od wielu lat kontynuowany przez Wojewódzki Fundusz. Akurat rok 2021 to 65 gmin wspartych, ale tak naprawdę nie gmin, bo gminy redystrybuują te środki dla mieszkańców. Mieszkańcy mają prawo zdjąć wyroby niebezpieczne z dachu, zdeponować je we właściwy sposób separując na składowisku odpadów. Czyli 65 gmin, większość gmin w województwie lubuskim uczestniczy zawsze w tym programie. W zeszłym roku 2021, również wsparcie bardzo skuteczne. Jeżeli chodzi o liczbę zdjętego azbestu, zdjętego eternitu z dachów to 2 200 ton. W ramach tego programu oczywiście współpracujemy z Urzędem Marszałkowskim. To jest

współpraca na zasadzie realizacji planu, który jest stworzony dla województwa – planu usuwania wyrobów zawierających azbest. Oczywiście to jest trzon tego programu. Później mamy inwentaryzację potrzeb na terenie gminy i później Wojewódzki Fundusz realizuje właśnie to finansowanie w ramach „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest”. Program kolejny – nadal intonuję: są to programy, które są programami wspólnymi z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska. Jest to ogólnopolski program gospodarki wodno-ściekowej poza granicami ujętymi w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Program potrzebny dlatego, że realizuje zadania tam, gdzie nie docierają środki unijne najczęściej. Najczęściej środki unijne to kanalizacja terenów aglomeracji, kanalizacja tych terenów, które w ten sposób świadomy są umieszczone w aktualizacjach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Tutaj dofinansowanie z umorzeniem, pożyczka z umorzeniem umożliwia realizację najniezbędniejszych potrzeb lokalnej społeczności, natomiast niekoniecznie zawsze tych, którzy są zgromadzeni w skupiskach ludzkich, są mieszkańcami aglomeracji. W roku 2021 mieliśmy dwa takie zadania na 2 mln zł – z tego co pamiętam – dofinansowania. Kolejny program skierowany jest akurat do rolników – ogólnopolski program regeneracji gleby poprzez wapnowanie. Skorzystało z tego programu w zeszłym roku 377 rolników czy gospodarstw indywidualnych rolnych. Łączna kwota wsparcia dla tego programu, czyli zakupu środka zawierającego wapno do użyczenia gleby to 2 161 000,00 zł. I ostatni program, który realizowaliśmy wspólnie z Narodowym Funduszem i innymi wojewódzkimi Funduszami jest to Program Agroenergia – również program skierowany do gospodarstw rolnych. Jest to wypełnienie niszy dla instalacji pomiędzy 10 a 50 kW. Rolnicy indywidualni mogli skorzystać z dofinansowania dotacyjnego nawet do 40 tys. zł (do 20% dofinansowania), rolnicy, którzy są indywidualnymi właścicielami albo dzierżawcami nieruchomości rolnych o powierzchni od 1 ha do 300 ha. W roku 2021 rozpoczęliśmy realizację tego programu, w związku z czym podpisaliśmy zaledwie albo aż 4 umowy. Na ten moment mamy podpisanych już 14 umów z rolnikami. Nie są to projekty takie jak „czyste Powietrze”, czyli projekty czyste, niewielkie, powtarzalne. Tutaj ta praca pracowników Wojewódzkiego Funduszu z rolnikami indywidualnymi jest większa, w związku z tym też widzimy, że te projekty są przemyślane. W związku z tym ta liczba jest taka dostosowana na miarę potrzeb właśnie tych gospodarstw

rolnych. Oczywiście też istotne jest to, żeby wyważyć przeinwestowanie czy inwestowanie w gospodarstwo rolne. Natomiast ze względu na oczywiście ceny nośników energii w tej chwili te inwestycje są coraz bardziej potrzebne w województwie. W podsumowaniu dodam, że w poprzednim roku, czyli w roku sprawozdawczym, sprawozdania z działalności, Fundusz pozyskał dla naszego województwa lubuskiego w formie nie nawet podpisanych umów, tylko już wydatkowanych środków dla naszych beneficjentów końcowych, pozyskał środki z Narodowego Funduszu, czyli środki z zewnątrz lubuskiego na ok. prawie 36,5 mln zł. Kwota dla Wojewódzkiego Funduszu olbrzymia. Bardzo cieszymy się z tej roli, którą możemy pełnić – taka służalcza troszkę dla województwa. Natomiast z pełną satysfakcją przedstawiam te wielkości. Tak, jak mówiłem: staramy się z roku na rok mieć coraz większe plany. I za chwilę o tych planach, natomiast jeszcze chwilę tylko powiem o trzecim filarze w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska. Fundusz uczestniczy w projekcie finansowanym ze środków unijnych Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”. Jest to ogólny system wsparcia doradczego w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE. Zespół 4-osobowy doradców energetycznych, w którym również jestem, wsparł 1 368 różnych inicjatyw – miękkich, doradczych inicjatyw, z czego przeprowadził 474 konsultacje, 877 porad. Bardzo istotne jest w ramach tego programu „Ogólnopolskiego systemu wspierania doradczego” szkolenie w każdej gminie energetyków gminnych. To jest cel tego projektu, żeby w gminie funkcjonowało stanowisko doradcy energetycznego. Zachęcamy wszystkie gminy, żeby przeszkoliły doradcę energetycznego, który na etapie podejmowania decyzji, na etapie planowania, na etapie w końcu realizacji, współpracy z organami – również z Zarządem Województwa – żeby była taka osoba, która i z punktu widzenia prawnego, inżynierskiego, z punktu widzenia pisania wniosków, będzie wiedzę posiadała kompletną na temat efektywności energetycznej. Fundusz przeszkolił praktycznie we wszystkich gminach już doradcę energetycznego. Zachęcam przy okazji pobytu tutaj, żeby również to ziarenko gdzieś zasiać na swoim lokalnym terenie, żeby zainteresować właśnie jednostki samorządu terytorialnego do współpracy z Wojewódzkim Funduszem w tym zakresie. Bardzo ciekawą inicjatywą Zespołu Doradców Energetycznych było zorganizowanie konkursu Mikołajkowego wiedzy o efektywności energetycznej i OZE. Konkurs ten zorganizowaliśmy – jak sama nazwa wskazuje – na koniec zeszłego roku. Konkurs

troszkę wykroczył poza nasze oczekiwania, przekroczył nasze takie hipotezy, które stawialiśmy, jeżeli chodzi o uczestników w tym konkursie, ale też dał nam pewien kierunek, w którą stronę powinien Wojewódzki Fundusz iść. W tym roku również będziemy chcieli taki konkurs organizować. Zwróćmy uwagę, że w konkursie tej wiedzy uczestników, samych uczniów było ponad tysiąc. 80 szkół uczestniczyło w tym konkursie – to znaczy, że o wiele większe grono również poza samymi uczniami, którzy brali udział w tym konkursie, propagowali tę wiedzę, posiadali tę wiedzę, to są rodzice, to są nauczyciele. W konkursie organizowanym przez Wojewódzki Fundusz, finansowanym właśnie z „Ogólnopolskiego systemu wsparcia doradczego” z POliŚ mieliśmy nagrody dla szkół, mieliśmy pewne upominki dla uczniów. To było bardzo fajne, bardzo takie celowe w punkt wydarzenie, które właśnie kierunkuje postawę ekologiczną już od najmłodszych lat. Jeżeli chodzi o strukturę wartościową według komponentów – w ochronie środowiska mamy pewne komponenty – to tutaj ta struktura – nie będę jej omawiał dokładnie, ale ona mniej więcej odzwierciedla to, o czym mówiłem wcześniej, czyli realizację programów wspólnych z Narodowym Funduszem, duży nacisk położony na ochronę powietrza. Właśnie tutaj swój ślad bardzo mocno odcisnęły te programy, które przyciągają środki zewnętrzne Narodowego Funduszu, budżetu państwa do Województwa Lubuskiego. No i razem, czyli to, o czym mówiłem – 85 mln zł dofinansowań, podpisanych umów – 4 760. Jeżeli chodzi o zestawienie z poprzednimi latami, to tak, jak mówię: staramy się, staramy się coraz mocniej działać, coraz mocniej intensyfikować działania. Można powiedzieć, że przez lata w niezmiennym składzie Wojewódzki Fundusz – to jest ok. 30-stu pracowników. Natomiast ta skala działania, próba też pewnej automatyzacji działań, wewnętrzne relacje czy poprawa całego czasu tego systemu działania powoduje, że możemy coraz więcej i chcemy coraz więcej robić. Jeżeli chodzi o sprawozdanie z działalności, to w skrócie, to w liczbach i jakby w historii tego, co działo się rok temu. Teraz przez chwilę opowiem co będziemy robili w 2022 roku, w tym roku. Wojewódzki Fundusz funkcjonuje w 5 priorytetach: ochrona atmosfery, racjonalne gospodarowanie odpadami, ochrona wód, ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów i komponent międzydziedzinowy, w którym znajduje się monitoring środowiska, edukacja ekologiczna, zagrożenia środowiska. Jeżeli chodzi o formy wsparcia Wojewódzkiego Funduszu, jeżeli chodzi o środki własne – podstawowym instrumentem wsparcia ze środków Wojewódzkiego

Funduszu to są pożyczki. Pożyczki, które umożliwiają często spiąć montaż finansowy przedsięwzięcia, które często pomagają odetchnąć wnioskodawcy naszemu. Nasze pożyczki są udzielane na zasadach preferencyjnych. Praktycznie wszyscy, którzy do nas zgłaszają się po to dofinansowanie dla swoich inwestycji środowiskowych, takie finansowanie otrzymują. Wydaje się – to też gwarantuje jakby skuteczność i ciągłość działania Funduszu przez lata. Budujemy kapitał, oczywiście pożyczki pracują na ochronę środowiska przez lata. Kolejna forma – oczywiście dotacje, przekazanie środków dla państwowych jednostek budżetowych, współpraca z Bankiem Ochrony Środowiska. Cztery linie kredytowe, bardzo ciekawe, dla osób fizycznych. Linie kredytowe na ochronę środowiska, w których Fundusz dopłaca do marży banku, czyli klient przy obecnie wysokich stopach procentowych zmaga się już tylko ze zwykłym oprocentowaniem, już bez dodatków marży. I mamy również trzy programy, które Fundusz uruchomił. Jest to Program udzielania pożyczek płatniczych – instrument często na wsparcie zadań, które są finansowane bezzwrotnymi środkami unijnymi do czasu zwrotu tych środków. Rozpoczęliśmy i trwa w tej chwili konkurs dla lubuskich mediów, w którym zachęcamy wszystkie media do udziału w propagowaniu idei ochrony środowiska w województwie lubuskim. Jutro mamy Radę Nadzorczą w Wojewódzkim Funduszu – planujemy uruchomienie również programu kolejnego w komponentcie nadzwyczajnych zagrożeń środowiska – Program Nowoczesna Remiza. Za chwilę pokażę jak to wygląda w kwotach. Budżet i plan, który mamy założony na 2022 rok, to 50 mln zł pożyczek. Zobaczymy czy uda się go ziścić. Chętnie za rok o tej porze opowiem Państwu czy Zarząd Wojewódzkiego Funduszu przekaże informację jak wygląda realizacja tego celu. Dotacje – tylko 5 mln zł, przekazanie środków – 1,7 mln zł, dopłaty w Banku Ochrony Środowiska – 400 tys. zł i te kolejne programy, które zwierają się w kwotach dotacji i pożyczek, odpowiednio do form udzielania tego finansowania. Jeżeli chodzi o Program Nowoczesna Remiza, na razie w nawiasie widzicie Państwo, że pisze „plan”. Natomiast wszystko w rękach naszej Rady Nadzorczej. Program będzie zakładał modernizację istniejących remiz, budowę nowych remiz, zakup sprzętu do zwalczania klęsk żywiołowych i zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych. To finansowanie to będzie pożyczka. Natomiast do tego finansowania będziemy próbowali czy będziemy chcieli uruchomić również umorzenie do 40%. Czyli instrument bardzo atrakcyjny. Dzięki finansowaniu pożyczkowemu będziemy mieli

dźwignię finansową, tą pozytywną dźwignię finansową, która umożliwi realizację większej liczby zadań niż jeżeli byśmy mieli finansować zadania tylko i wyłącznie dotacją. Jeżeli chodzi o współpracę w finansowaniu środkami zewnętrznymi, to nadal będziemy kontynuowali współpracę z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska. Widzieliście Państwo na wcześniejszym slajdzie, że to zaangażowanie wojewódzkich lubuskich naszych środków dotacyjnych to tylko 5 mln zł dlatego, że znowu liczymy na zastrzyk tego finansowania w ramach programów ogólnopolskich. I tak, będzie to: „Czyste Powietrze” - nadal oczywiście; Program finansowania służb ratowniczych. Mamy w tej chwili zakończone nabory wniosków – ok. 300 wniosków, w zeszły roku, przypominam – 252 dla Programu „Mały Strażak”, czyli znowu będziemy mieli więcej pracy w 2022 roku; Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest – kontynuujemy; Ogólnopolski program gospodarki poza granicami aglomeracji, czyli poza KPOŚK-iem – nadal ten program funkcjonuje i zachęcamy do składania wniosków; Program Priorytetowy Agroenergia - w końcu, czyli fotowoltaika dla gospodarstw rolnych – jak najbardziej będzie funkcjonował. I w planach w tym roku mamy również uruchomienie kolejnej edycji zbierania wód opadowych, wód roztopowych w gospodarstwach domowych, czyli kolejna edycja „Mojej Wody”. I uruchamiamy w tym roku – miejmy nadzieję, że rychło – Program Ciepłe Mieszkanie. „Ciepłe Mieszkanie” w skrócie mówiąc to jest kontynuacja czy przedłużenie kompetencyjne, jeżeli chodzi o grupę podmiotów Programu „Czyste Powietrze”. Rozszerzamy program na budownictwo wielorodzinne i tam będziemy się starali wspierać również walkę ze smogiem gospodarstw domowych tylko, że w budynkach wielorodzinnych. I ostatnia część mojej prezentacji to strategia działania Funduszu na przyszłe okresy. Tutaj nie jestem w stanie oczywiście posługiwać się dokładnymi liczbami, dokładnymi wielkościami. Natomiast chciałbym Państwu ogólnie opowiedzieć, że Wojewódzki Fundusz działa w sposób strategiczny, działa w sposób długofalowy. Obecnie mamy opracowaną Strategię działania Wojewódzkiego Funduszu na lata 2021-2024. Została ona przyjęta uchwałą Rady Nadzorczej 30 września 2020 roku, czyli w roku poprzedzającym funkcjonowanie tej Strategii. Wcześniej Strategia Funduszu to była Strategia na lata 2017-2020. Celem Wojewódzkiego Funduszu jest poprawa stanu środowiska i zrównoważone gospodarowanie jego zasobami przez stabilne, skuteczne, efektywne wspieranie przedsięwzięć i inicjatyw służących środowisku oraz działania na rzecz transformacji

w kierunku gospodarki niskoemisyjnej przy pełnym oraz zgodnym z zasadami zrównoważonego rozwoju wykorzystaniu środków pochodzących z Unii Europejskiej na ochronę środowiska i gospodarkę wodną. Tak sformułowaliśmy cele na przyszłe lata czy obecny rok oraz do 2024 r., działania Funduszu. Ten slajd pokazuje, że Wojewódzki Fundusz ma swoje ugruntowanie oczywiście w dokumentach strategicznych – czy Województwa Lubuskiego czy dokumentach strategicznych krajowych. Często tam w tych dokumentach jest wymieniany literalnie razem z Narodowym Funduszem. I jakby to nie chodzi o to, żeby się posługiwać jakby takim banałem, bo wiadomo, że tak jest, natomiast chciałbym tylko wskazać, że z tego slajdu wynika to, że naszą misją, naszym celem jest przede wszystkim pewność i powtarzalność tego, co Wojewódzki Fundusz robi. Chcielibyśmy, żeby zasady, które przekazujemy, o których mówimy, żeby one były jak najdłużej aktywne, jak najdłużej trwałe, żeby można było się posługiwać pewnymi informacjami, które Wojewódzki Fundusz przekazuje i żeby można za rok, za dwa lata, budując swoje zadanie, zwrócić się do Funduszu o finansowanie właśnie na taki cel. To jest bardzo istotne, żeby właśnie to było dosyć trwałe i tak wydaje mi się, że jest. Jeżeli chodzi o cele horyzontalne Funduszu na lata, to przede wszystkim podstawowe założenie: wsparcie zobowiązań środowiskowych oraz postawienie wysokiego tonu na wspieranie wszystkich zadań, które są finansowane z bezzwrotnych środków Unii Europejskiej. W drugim celu również mamy maksymalizację środków UE. W trzecim celu horyzontalnym mamy skupienie się na pewnych nowościach, wyjście poza standardy. Oczywiście działania standardowe mają miejsce, natomiast Fundusz w swoich celach ma za zadanie i ma chęć wspierania wszystkich inicjatyw, które są bezprecedensowe albo właśnie takie, które umożliwiają spełnienie aż nadto tych wymogów środowiskowych. W końcu Fundusz formułuje cel w kierunku budowania kompetencji w dziedzinie środowiska w społeczności lokalnej. Widać to w naszych działaniach, chociażby zwracając uwagę na działanie zespołu doradców energetycznych, na organizację konkursu dla dzieciaków. Ten cel jak najbardziej jest wdrożony i mamy zamiar dalej w tą stronę się ukierunkowywać. Kierunki wydatkowania środków, czyli komponenty środowiska, tak można w skrócie powiedzieć. Jeżeli zwrócimy uwagę na to, że Strategia powstała w 2020 roku, to mimo wszystko ona jest cały czas aktualna, chociażby ze względu na zbieżność z celami, które są sformułowane w Programie Fundusze Europejskie Województwa

Lubuskiego na lata 2021-2027, w tym Priorytecie II Zielone Lubuskie. Tu widzimy pełną zbieżność z celami, które są dla środków unijnych postawione jako cel województwa. Zdecydowanie również Fundusz realizuje swoje cele w zgodności z priorytetami, które są zawarte w FEnIKS-ie, czyli znowu w programie ogólnopolskim na lata 2021-2027. Cieszymy się, że już tworząc właśnie tą Strategię wcześniej, możemy w tej chwili mówić, że nie trzeba jej zmieniać. Dlatego pokazuję właśnie tę zbieżność z tymi celami tych dokumentów, które też w województwie lubuskim są bardzo istotne, intonują wydatkowanie środków unijnych. Na koniec analiza SWOT, która jest również w Strategii oczywiście, jest do wyczytania, znajduje się na naszej stronie internetowej, jest transparentna. Tu chciałbym podkreślić tylko mocne strony: drugi, czyli terytorialna bliskość beneficjenta – zawsze podkreślamy to jako Wojewódzki Fundusz; mobilizowanie na rzecz środowiska środków z innych źródeł, czyli ten „efekt dźwigni” – udzielając pożyczek często umożliwiamy realizację zadania, często jest to podkreślane przez naszych beneficjentów. W końcu: stabilna, doświadczona i wysoko wykwalifikowana kadra – to jest też coś, czym Wojewódzki Fundusz się chwali. Już kilka razy powtórzyłem: Wojewódzki Fundusz to jest zespół ludzi. Ten zespół ludzi zbieżnie idzie w kierunku środowiskowym, tych celów środowiskowych. I zobjektywizowany, bezstronny proces przyznawania dofinansowania. Wydaje nam się również, że te kryteria, które w Wojewódzkim Funduszu są, dokumenty, które są od charakteru priorytetowego, czyli Lista Przedsięwzięć Priorytetowych, ogólne zasady, są dokumentami już tak transparentnymi dla wszystkich naszych klientów, są co roku odnawiane, odświeżane, natomiast umożliwiają właśnie ten bezstronny, taki obiektywny proces weryfikacji wniosków. W słabych stronach tylko dwie nasze słabe strony: niedostosowanie zasobów kadrowych do zwiększającego się zakresu działań Funduszu – niestety musimy to powiedzieć, tak się dzieje. Natomiast próbujemy zawsze znaleźć złoty środek, wypośrodkować ten przyrost zatrudnienia z tym, że musimy określone zadania wykonać i mamy naprawdę ambitne cele, które stawiamy sobie co roku. I niestety brak rzeczywistego wpływu na wielkość przychodu ze źródeł ustawowych – to jest źródło finansowania ochrony środowiska. Czyli ten system finansowania zależy również właśnie od Urzędu Marszałkowskiego, zależy od wpływów kar i opłat za korzystanie ze środowiska. Tak wygląda system finansowania w Polsce. My te pieniądze tylko „zawracamy” tak jakby na ochronę

środowiska. Natomiast różnie co roku może być. Wskazaliśmy to jako słaba strona. Jeżeli chodzi o szanse. Ciągły wzrost wagi problematyki ochrony środowiska – to jest szansa dla Wojewódzkiego Funduszu. Środki unijne w nowej perspektywie – Wojewódzki Fundusz stara się, aby w FEnKS-ie te środki wdrażać. Nie wiemy jak to się skończy, natomiast wszystkie Wojewódzkie Fundusze w tym celu robią działania tak, żeby komponent środowiskowy w zakresie dużego programu krajowego mógł być wdrażany przez Wojewódzki Fundusz, czyli żeby te środki były dystrybuowane na poziomie regionalnym, czyli tutaj, gdzie największe skupienie i największa uwaga tych środków powinna być – nie na poziomie centralnym. System finansowania gwarantujący wysoki stopień bezpieczeństwa finansowego; rosnąca świadomość ekologiczna w społeczeństwie oczywiście; możliwość pozyskania dodatkowych środków w ramach programów wspólnych z NFOŚ. Widzimy to w tej chwili, jest to nadal dla nas szansa. Jako mały Wojewódzki Fundusz, jako Województwo Lubuskie, czasami można powiedzieć, że zaskakujemy sami siebie. Te środki, które widzimy, te 85 mln zł zrealizowanych czy podpisanych umów o dofinansowanie, w tym ok. 30 mln zł, które zostały przyciągnięte do województwa z zewnątrz, z Narodowego Funduszu, jest to naprawdę duży atrybut dla małego województwa i ta ekonomia skali naprawdę działa. Jeżeli chodzi o zagrożenia, to: faktyczna, realna możliwość spadku wpływów z opłat; wpływ sytuacji makroekonomicznej, którą widzimy, ale przede wszystkim wysoki stopień zadłużenia jst i ograniczenie możliwości przyznawania dofinansowania przedsiębiorcom ze względu na trudności w zabezpieczeniu czasami źródeł tego finansowania, czyli źródeł zwrotnych. I tak naprawdę to wszystko. Dziękuję bardzo Państwu za uwagę. W podsumowaniu chciałbym powiedzieć, że rok 2022, kolejne lata, to jest wielkie wyzwanie dla Wojewódzkich Funduszy. Chciałbym – tutaj jest akurat podpisany Prezes Zarządu – chciałbym tylko wytłumaczyć: jestem w zastępstwie tak, jak mówiłem, próbowałem Panu Przewodniczącemu się wytłumaczyć. Inne obowiązki niestety Zarząd wezwały. Oczywiście zdecydowanie polecamy też się do kontaktu i jeżeli są też pytania...

Przedstawiona prezentacja z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze za 2021 rok stanowi załącznik nr 9 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję uprzejmie. Czy Państwo Radni mają pytania? Proszę o zgłoszenia. Przypominam: przycisk zielony „T”. Pani Helena Hatka. Proszę uprzejmie.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Dziękuję za bardzo szczegółowe sprawozdanie. Nie wiem jak Państwo, ale ja jestem pod ogromnym wrażeniem Państwa pracy i efektów, które osiągacie. Za sukces należy uznać realizację przez Państwa Programu Czyste Powietrze, ale chciałabym zapytać się w jaki sposób planujecie Państwo pomóc nam w radzeniu sobie z drugim zagrożeniem jakim jest stepowanie województwa lubuskiego, bo my jesteśmy w tym pasie, gdzie szybko uciekają wody gruntowe i coraz trudniejsza sytuacja jest z wodą i to widzimy przecież naocznie. Jeszcze na to się nakłada problem masowej wycinki drzew. Myślę, że tutaj to już jest ogromny problem. Czy Państwo planujecie jakieś specjalne wydatkowanie środków, bo zapisałam sobie, że w ubiegłym roku wydaliście prawie 3,5 mln zł na 730 projektów w kwocie do 5 tys. zł? To jest dużo, ale w stosunku do potrzeb edukacji społeczeństwa w tym zakresie, to niewątpliwie jest za mało. Czy Państwo planujecie znaczące zwiększenie kwoty? Szczególnie mam na myśli wsparcie mieszkańców lubuskiego, bo oni najbardziej cierpią z powodu braku wody. Dziękuję bardzo.

Dyrektor Biura Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze Marcin Kostrzewa: Dziękuję za uznanie jeżeli chodzi o „Czyste Powietrze”. Dodam tylko, że jeżeli chodzi o procent zagospodarowania programu, czyli ocenionych wniosków w stosunku do złożonych wniosków, na ten moment Wojewódzki Fundusz w Zielonej Górze osiągnął procent 98% wniosków. To tak tylko całkowicie na boku. Zdecydowanie to, co Pani zauważyła jest problemem w dziedzinie ochrony środowiska. Wojewódzki Fundusz realizuje właśnie Program Moja Woda – jest to program ogólnopolski skierowany do gospodarstw indywidualnych. Taki jest cel tego programu i na tym on się kończy. Kolejne programy i ogólnie kierunki wsparcia, którymi Wojewódzki Fundusz się zajmuje są to kierunki, które już są zgodne z naszymi priorytetami, czyli chociażby zajęcie się gospodarką wodno-ściekową. Tam, gdzie mamy komponent wodno-ściekowy, tam zdecydowanie mówimy o rozwiązaniu również tego problemu w sposób systemowy, wsparcie

skierowane do gmin, jak najbardziej zachęcamy również gminy do formułowania swoich problemów w ten sposób. Wojewódzki Fundusz ostatnio na spotkaniu Prezesów Spółek Wodociągowych stworzył ankietę specjalną, która ma pokazać problem jaki jest w aglomeracjach i poza ich obszarami, jeżeli chodzi o zaopatrzenie w wodę, jeżeli chodzi o zły stan wody. W tej chwili widzimy, że po realizacji wielu programów unijnych, w których duży nacisk był na jednak projekty kanalizacyjne – często udział systemów wodociągowych był tylko do 25% tego zadania – już możemy odczuwać słaby stan techniczny właśnie infrastruktury dotyczącej zaopatrzenia w wodę. Fundusz podejmuje te działania, żeby zidentyfikować te tematy jeżeli chodzi o całe województwo, na razie zwracając się do Prezesów, tzn. już się zwróciliśmy w zeszłym roku. Stworzyliśmy ankietę, w odezwie na tę ankietę będziemy próbowali stworzyć program, który będzie temu dawał zadość. Natomiast chciałem też powiedzieć niestety, że zmiana prawa wodnego w Polsce spowodowała, że Wojewódzki Fundusz – co do zasady – nie finansuje gospodarki wodnej. W kwotach wsparcia z poprzednich lat oraz w zeszłym roku, w gospodarce wodnej jako w kompetencji – gospodarka wodna, czyli poprawa cieków, budowanie wałów, zabezpieczenie przeciwpowodziowe – zajęcie się tym tematem niestety nie jest w kompetencjach Wojewódzkiego Funduszu. Niestety dlaczego? Dlatego, że Wojewódzki Fundusz stracił przychody z tego tytułu. Te przychody powędrowały do Państwowego Gospodarstwa Wody Polskie i wydaje się, że jest to właściwy adresat również Pani pytania - tak naprawdę, wprost. Natomiast Fundusz – też chciałem dać temu wyraz, chciałbym, żeby to pokazać – Wojewódzki Fundusz sam stworzył zasady. Pomimo tego, że nie ma finansowania, nie ma środków na finansowanie tego typu zadań, że może finansować gospodarkę wodną jeżeli jest to projekt unijny. Zachęcamy do złożenia do Funduszu zapotrzebowania na środki. Jeżeli jest to powiązanie gospodarki ściekowej z wodociągową – również Fundusz zachęca do współpracy. Mieliśmy program ogólnopolski, czy mamy w tej chwili program ogólnopolski realizacji zadań poza granicami aglomeracji. Dlaczego? Bo jest to bardzo istotny element. Nie zawsze łatwo jest finansować – wiadomo, to są spektakularne zadania, te, które są na obszarze aglomeracji. Natomiast te niespektakularne – one też bardzo często spędzają sen z powiek tej naszej lubuskiej, powiatowej części regionu. Także tam realizujemy to zadanie poza granicami

aglomeracji, natomiast próbujemy zrobić tyle, ile się da, ale jest w naszych kompetencjach.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję Panie Dyrektorze. Następne pytanie – Pan Radny Zbigniew Kołodziej.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Panie

Przewodniczący, zacznę od tego, że akurat reprezentuję Sejmik Województwa Lubuskiego w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i tu na moją prośbę Pan Przewodniczący zgodził się wprowadzić ten punkt pod obrady Sejmiku, z czego jestem zadowolony, bo dawno już nie mieliśmy okazji wysłuchać sprawozdania co się dzieje w Wojewódzkim Funduszu, a dzieje się tam bardzo dużo. Ze swojej strony zabrakło mi jeszcze dwóch informacji, które chciałbym, aby tutaj Pan Dyrektor odpowiedział. Bo wspomniał o doradcach energetycznych w gminie, że przeszkoleni zostali praktycznie we wszystkich gminach. Z tego, co wiem, nie we wszystkich gminach te umowy są podpisane. Jak to wygląda jeżeli chodzi statystycznie? W ilu gminach mamy podpisane umowy, a ile jeszcze po przeszkoleniu tego nie podjęły się tematu, aby mogli bezpośrednio wspierać mieszkańców w swoich gminach i niekoniecznie trzeba byłoby korzystać z przyjazdu do Zielonej Góry? A drugie pytanie, co mi też zabrakło – wspomniał Pan o środkach, które Fundusz pozyskał z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z Warszawy, o tych milionach, a zabrakło mi informacji ile z Urzędu Marszałkowskiego też wpłacanych jest do Funduszu środków finansowych, żeby też radni o tym usłyszeli. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o odpowiedź.

Dyrektor Biura Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki

Wodnej w Zielonej Górze Marcin Kostrzewa: Jeżeli chodzi o pierwsze pytanie, to Wojewódzki Fundusz współpracuje z gminami dwukierunkowo, wielokierunkowo, wielopłaszczyznowo. Natomiast jeżeli chodzi o próbę odpowiedzenia akurat na to kierunkowe, to w ramach projektu doradztwa energetycznego szkolimy energetyków gminnych. Energetycy gminni w tej chwili w liczbie 94 funkcjonują w 76 gminach.

Energetyk gminny jest to etat albo jest to osoba, która jest pracownikiem wydziału, najczęściej ochrony środowiska albo Wydziału Inwestycji. Często jest to kilka osób, które pracuje w urzędzie, np. Urząd Miasta w Zielonej Górze, Urząd Miasta w Gorzowie Wielkopolskim – tu mamy kilku energetyków gminnych. I są to pracownicy, którzy są po cyklu ok. 80 godzin szkoleniowych. To są szkolenia naprawdę potężne – tak mogę powiedzieć – które dotyczą aspektów prawa, które dotyczą ogólnie dziedziny ochrony środowiska, które w końcu są kierunkowane na termomodernizację, na oświetlenie uliczne. Przeprowadzamy również szkolenia z montażów finansowych, z analiz finansowych, z możliwości finansowania inwestycji. I to jest szkolenie, które jest zakończone otrzymaniem certyfikatu właśnie doradcy energetycznego czy energetyka gminnego. Później tacy energetycy, którzy już mają uprawnienia energetyka gminnego, są uprawnieni do szkoleń doskonalących. To już są szkolenia dziedzinowe, np. z termowizji, termografii mieliśmy w zeszłym roku, czyli jak pracuje kamera termowizyjna, w jaki sposób wykrywać mostki, jak zajmować się już termomodernizacją poprzez używanie do tego odpowiednich narzędzi. Te szkolenia nie wymagają podpisania z gminami żadnych umów o współpracy. Jeżeli chodzi o drugi etap czy drugi element, którym Wojewódzki Fundusz się zajmuje, to jest realizacja przez gminy programu „Czyste Powietrze”, czyli współpraca z Wojewódzkimi Funduszami w ramach programu „Czyste Powietrze”. Jest to finansowanie m.in. przez Wojewódzki Fundusz w części przynajmniej etatów, które służą pomocy mieszkańcom lokalnie, wyposażeniu gminy jednorazowo w sprzęt informatyczny, zrobienie różnych spotkań, itd. To jest finansowanie już w ramach programu „Czyste Powietrze” i to finansowanie jest poprzedzone podpisaniem porozumień z gminami. I takich gmin jest już mniej. To już nie jest te 76 gmin, tylko tych gmin jest 65. Ta lista gmin jest na naszej stronie internetowej. I gminy, które chcą przystąpić, które chcą podpisać porozumienie z Wojewódzkim Funduszem oczywiście zdecydowanie zachęcamy. I wydaje mi się – tutaj na to tak konkretnie odpowiadając – nie ma w tej chwili gmin, które by chciały podpisać porozumienia, a Fundusz by nie chciał. To takiego wydarzenia teraz nie ma, takiego zdarzenia. Jeżeli chodzi o gospodarkę finansową Wojewódzkiego Funduszu, to to jest domena naszej głównej księgowej prawdę mówiąc. Natomiast...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Tylko pytanie było, Panie Dyrektorze, przepraszam, żebyśmy uściślili, bo przepraszam, ale całego dnia i całego Sejmiku nie poświęcimy temu tematowi – ja zrozumiałem pytanie: jaka wysokość środków z tzw. opłat marszałkowskich wpływa rocznie do Funduszu, tak to rozumiem.

Dyrektor Biura Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki

Wodnej w Zielonej Górze Marcin Kostrzewa: To jest kwota ok. 5 mln zł. W tej chwili nie ma tu dostępu do internetu i nie mogę konkretnie wartości podać, przepraszam.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ok. 5 mln zł, tak?

Dyrektor Biura Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki

Wodnej w Zielonej Górze Marcin Kostrzewa: Niekoniecznie. 9 mln zł.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: No to 5 a 9, to jest różnica.

Dyrektor Biura Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki

Wodnej w Zielonej Górze Marcin Kostrzewa: To jest różnica, to muszę sprawdzić.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dobrze. To możemy liczyć na to, że na ręce Pana Przewodniczącego Sejmiku będzie Pan uprzejmy od Funduszu przekazać taką informację bo to faktycznie ciekawa i ważna informacja. Tak?

Dyrektor Biura Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki

Wodnej w Zielonej Górze Marcin Kostrzewa: Zdecydowanie tak.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję uprzejmie. Następne pytanie Pani Anna Chinalska.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Szanowny Panie

Przewodniczący, Wysoka Rado, Szanowni Goście. Ja chciałabym się odnieść do programu priorytetowego „Moja Woda”. Jako, że w ostatnim roku byłam

beneficjentką tego programu i uzyskałam na moje gospodarstwo przydomowe 5 tys. zł właśnie, żeby zbudować zbiornik retencji deszczówki. I stwierdzam, że z pewnością jest to bardzo dobry, ekologiczny program, bo deszczówka kiedyś to była odpadem, a teraz to jest pozyskiwanie dodatkowych, niższych kosztów na przykład w podlewaniu ogrodu można mieć. I teraz bardzo pozytywnie chciałabym się odnieść do pracy Państwa, ponieważ wniosek jest bardzo prosty, zachęcam żeby upowszechniać go. I tutaj były pewne błędy, ale wpadło do spamu poprawki, nie wiedziałam, że trzeba i pracownica zadzwoniła, także ja bardzo dziękuję Państwu za to, że tyle wniosków przerabiając jeszcze podchodzicie tak do klienta indywidualnie. I mam pytanie w związku z tym też wnioskiem: jest inflacja, czy nie można zwiększyć puli jednorazowej dopłaty? Te zbiorniki drożeją, ta sieć cała drożeje. Czy nie można by było iść w kierunku odbiorcy po prostu, zwiększając pulę środków na ten program i na jednorazowe dofinansowanie? Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę bardzo.

Dyrektor Biura Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki

Wodnej w Zielonej Górze Marcin Kostrzewa: Osobiście, jestem zdecydowanie „za”. Tak, jak Pani uznaje, wydaje mi się, że jest to program bardzo celowy dla województwa i ogólnie dla kraju. Przekażę informację zdecydowanie Prezesowi Zarządu. Prezes spotyka się w gremium z kolei Konwentu Prezesów Funduszu. Jesteśmy jeszcze przed uruchomieniem kolejnego etapu, kolejnej edycji Programu Moja Woda i poproszę, żeby ten temat był poruszony ze względu chociażby na rosnące ceny i usług i produktów. Jak najbardziej jest to celowe.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję uprzejmie. Wobec braku kolejnych zgłoszeń przyjmujemy sprawozdanie. Dziękuję uprzejmie za prezentację.

Dyrektor Biura Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki

Wodnej w Zielonej Górze Marcin Kostrzewa: Dziękuję bardzo.

Punkt 6.

Informacja o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego w województwie.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ta informacja została zamieszczona na naszej stronie. Uprzejmie proszę Pana inspektora Bogdana Piotrowskiego – Pierwszego Zastępcę Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie o zabranie głosu. Mamy to sprawozdanie, proszę o te ważne informacje i być może dyskusja wtedy będzie szersza. Proszę bardzo.

Pierwszy Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp.

inspektor Bogdan Piotrowski: Oczywiście Panie Przewodniczący, Panie Marszałku. Słowa nie oddadzą wizji. Przygotowaliśmy dla Państwa krótki filmik, który pokaże co się wydarzyło – to takie resume będzie – co się wydarzyło w naszym województwie, a myślę trochę urozmaici też sesję. Proszę bardzo, jakby Pani była uprzejma.

Film o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego w województwie stanowi załącznik nr 10 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Bardzo taka poglądowa rzecz, przekrój zdarzeń, fajny film. Proszę uprzejmie Panie Inspektorze.

Pierwszy Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp.

inspektor Bogdan Piotrowski: Jak Państwo żeście widzieli, w pewnej formie będę skracał swoją wypowiedź, żeby też nie przedłużać. Chciałbym pokazać wielkie zasługi wszystkich nas tutaj w bezpieczeństwie naszego województwa, wielki sukces nas wszystkich, to nie ukrywajmy. Ja zaraz pokażę w skali kraju I miejsce. Najmniej osób zabitych, najmniej ofiar i najbezpieczniejszy rok od niepamiętnych czasów. Ja to przerzucę, bo tu jest liczba przyjęć do policji. To sukcesywnie wzrasta, jednocześnie maleje liczba odejść – sami Państwo widzicie. I tutaj widzicie Państwo – 71 ofiar. I tak za dużo, ale I miejsce w kraju. Wielki powód do domu wszystkich, bo to zaczynamy od zarządców drogi, skończywszy na kształceniu, czyli na WORD-ach. Wielki wkład, świetna współpraca z dyrektorami, z Urzędem Marszałkowskim.

Pomagacie nam we wszystkim, w szerokiej profilaktyce, ze wszystkimi osobami, z profilaktykami transportu, z psychologami transportu, z władzami samorządowymi, ze wszystkimi, którzy dobrze służą tej sprawie i te nasze lubuskie jest tak bezpieczne – pomimo tego, co pokazywałem. To była taka przedmowa do pokazania tej sytuacji do czego dochodzi, ale nie ukrywajmy – lubuskie jest województwem bardzo bezpiecznym jeżeli chodzi o ruch drogowy. Najbezpieczniejszy rok na drogach Województwa lubuskiego: w 2010 roku – 108 ofiar, teraz mamy 71. To sukcesywnie spada i tak samo liczba wypadków: 845 wypadków w 2010 roku, teraz zeszliśmy na liczbę 540. Miejmy nadzieje, że ta tendencja się utrzyma i będzie tak dobrze jak jest. Ja wiem, że są wyzwania, są trudności, jest ciężko, ale dla nas to priorytetem jest, to życie ludzkie, żeby ta liczba ofiar była jak najmniejsza. Wypadki według miesięcy. Tutaj macie Państwo poglądowo i to się zmienia rok do roku, dlatego ta policja musi ewaluować i o ile w 2020 roku tak, jak widzimy, ten okres wakacyjny, generalnie letni dominował, to niestety już później było zupełnie inaczej. Dni tygodnia – tak poglądowo Państwu przedstawiłem. W 2020 roku 105 wypadków w czwartek. W tym roku 89 we wtorek. To wszystko się zmienia. Musimy dostosować nasze siły, środki, dyslokację do wskazanych zagrożeń. I tak samo w dniach tygodnia ofiary śmiertelne. W zeszłym roku poniedziałek był najbardziej dniem feralnym, teraz sobota. Ofiary śmiertelne w poszczególnych powiatach: 11 Słubice, 11 ofiar w Zielonej Górze, 10 w Gorzowie, w Żaganiu 8 i tak sukcesywnie. Zabici – to, co zawsze jest podnoszone. Państwo widzicie, ta autostrada naprawdę jest bezpieczną drogą. Autostrada, drogi ekspresowe – one nie generują zagrożeń, tutaj drogi wojewódzkie, ale to wszystko trwa: modernizacja, naprawa infrastruktury, działania przynoszą skutek. Wnioski – to już w sprawach bezpieczeństwa ruchu drogowego. My te wnioski sukcesywnie przesyłamy. One są realizowane i stąd ta wykładnia tego bezpiecznego roku na lubuskich drogach. Wzrost o 16% wniosków – to niewątpliwie przyczynia się. Zresztą pomagamy zarządcom dróg w typowaniu tych miejsc, gdzie jest drobna poprawa infrastruktury drogowej, np. przed rozpoczęciem roku szkolnego pomalowanie pasów czy odświeżenie ich nawet skutkuje tym, że do tych wypadków nie dochodzi. Zatrzymanie uprawnień do kierowania pojazdami – tu przekroczenie wzrosło 60%. Tak grupa „SPEED” w sposób taki radykalny działa. W ubiegłym roku 1779 zatrzymanych uprawnień do kierowania w związku z przekroczeniem prędkości o +50 km/h w terenie zabudowanym. Wykorzystujemy bezzałogowy statek

powietrzny, nowoczesna forma. Nawet w dniu dzisiejszym na A2 są prowadzone działania ukierunkowane na kierowców TIR-ów, czy zachowują bezpieczne odległości pomiędzy pojazdami. Tak jak Państwo tu widzicie, duża liczba nalotów, duża liczba ujawnionych wykroczeń. Tutaj nawet było zarejestrowanie zdarzenia, poważnego zdarzenia drogowego, polegającego na wymuszeniu. Wody: nasze województwo jest atrakcyjnym miejscem do wypoczynku nad wodą. 17 policjantów pełni służbę w sezonowych komórkach wodnych, zaopatrzonych w miarę nowoczesny sprzęt. Trzeba przyznać, że ten sprzęt, z którego korzystamy dorównuje poziomowi i nie mamy się czego powstydić. Czas reakcji na zdarzenie: to jest takie nasze „oczko w głowie”. Chodzi o to, że o ile interwencje zwykle, których jest olbrzymia ilość jak tu Państwo widzicie – ponad 92 tys., my skupiamy się na interwencjach pilnych. To tam w przypadkach, gdzie jest zagrożenie życia ludzkiego i zdrowia albo zatrzymanie sprawcy na gorącym uczynku. I tutaj dążymy, żeby ten patrol był. Sami wiemy jak czekamy na coś, sytuacja jest nagła i żeby ta policja się pojawiła, więc oczekujemy tego, żeby ona była szybka i skuteczna. Było takich parę zdarzeń i operacji policyjnych, w których dowodziłem działaniami. Niektóre się powtórzą, jak np. zabezpieczenie „RAP Stacji Festival” we Wschowie. Tutaj jesteśmy na fazie i tutaj też wielkie podziękowania dla władz samorządowych ze Wschowy, które nas wesprą w bazie noclegowej i w wyżywieniu tam na miejscu, gdzie prawdopodobnie ok. 40 policjantów – tu jeszcze decyzji nie podjąłem – będzie pełnić służbę, żeby zapewnić bezpieczeństwo w czasie „RAP Stacji”. Pozwolenie na broń: cały czas rosną pozwolenia na broń kolekcjonerską i sportową. Przybywa, to wiąże się z dodatkowymi obowiązkami Wydziału Postępowań Administracyjnych. To jest nowa formuła: nakazy i zakazy i ona jest bardzo pozytywną tendencją – zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom przemocy w rodzinie. Sami Państwo wiecie, to różnie ewaluowało. Teraz jest tak, jak powinno być, czyli ten sprawca przemocy, który stosuje tą przemoc wobec swoich najbliższych, musi opuścić miejsce zamieszkania. Jest wydawany nakaz bądź zakaz albo łącznie, zakaz zbliżania. Jest to stosowane. W służbie kryminalnej przestępczość kryminalna spada tak, jak tu Państwo widzicie, przy stosunkowo wysokiej wykrywalności – 65% ponad. Ona jest takim miernikiem tej całej naszej działalności zapobiegania przestępczości kryminalnej. To jest te 7 kategorii najbardziej uciążliwych dla Państwa przestępstw. Tutaj staramy się ukierunkować całość naszych działań na zapobieganie i wykrywanie tych

przestępstw – widzimy spadki, jak to się kształtuje, poszczególne przestępstwa do całości. Tu widzimy kradzież zdominowała ten wykres kołowy, kradzież z włamaniem. Bójka, pobicie: tutaj sukcesywne spadki, przy wysokiej wykrywalności 84%, ale nie oszukujemy się – tutaj też wielkiej kuchni policyjnej nie trzeba, żeby to wykryć. Rozbój i wymuszenie rozbójnicze: tu spadki mamy. Bardzo, bardzo brutalne przestępstwa i tutaj nasze działania są zdecydowane i trzeba czasem mnóstwo sił i techniki, żeby to wykryć, ale wysoka skuteczność działań. Wartość zabezpieczonego mienia – 42 mln zł. I to jest to główne „clue”, żeby odebrać przestępcom mienie, w posiadanie którego weszli w sposób przestępczy i po prostu stanowiło ono by zadośćuczynienie dla ofiar, które zostały pokrzywdzone w toku przestępstwa. Tu z nami jest taka skromna bardzo kobieta, Pani Naczelnik Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego i to jest jej wielka zasługa. Ona tego pilnuje, żeby pokrzywdzone osoby miały zwrot – w jakiejś tam części oczywiście – mienia, które zostało im skradzione bądź zostali oszukani. Ilość narkotyków: duża ilość narkotyków, proszę Państwa – 93 kg, zabezpieczone w toku naszych działań. 938 osób zatrzymanych i rozliczonych do tego. Działania profilaktyczne: jak wiecie ta profilaktyka jest istotna i tutaj wszyscy nas wspierają. Staramy się przekazać to dla młodzieży. O różnych zagrożeniach rozmawiamy tak, jak tu Państwo widzicie. Oszustwa: oszustwa „na wnuczka”, ciągle ta plaga. Teraz to się modyfikuje – „na inkasenta”, „na policjanta”, „na agenta Centralnego Biura Śledczego”. Zawsze ostrzegamy, zawsze prosimy. Policja nigdy nie odbiera pieniędzy. Tutaj bardzo wredne, takie działające na niskich instynktach zachowanie sprawców przestępstw, wprowadzanie w stan niepokoju, lęku, a tym samym potem wyzyskanie tej typowej bezbronności osób starszych. Narkotyki, to tak, jak mówiłem: bardzo zależy nam na tym obszarze, żeby jak najwięcej tych narkotyków ściągać z rynku, żeby nie trafiały do osób najmłodszych. I tutaj i profilaktyka, i nasze działania, i działania szkół, i podmiotów pozapolicyjnych. Dziękuję za uwagę. Dziękuję Państwu.

Przedstawiona prezentacja o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego w województwie stanowi załącznik nr 11 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję Panie Inspektorze. I film, i informacja wiele prezentująca.

Bardzo za to dziękujemy. Proszę uprzejmie, kto się zgłasza do zadawania pytań?
Pierwsza Pani Helena Hatka.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Panie Komendancie, dziękuję za bardzo interesującą prezentację i gratuluje wyników, które Państwo osiągnęliście, bo mamy świadomość tego, że w tych trudnych ostatnich dwóch latach musieliście Państwo z nietypowymi zdarzeniami sobie poradzić, również ze zdarzeniami, które były odreagowaniem dla ludzi, którzy byli zamknięci w domach. Teraz chciałabym już przejść do mniej pozytywnych zdań. Nie zgadzam się z Panem Komendantem, że mamy dobrze, jeżeli chodzi o zdarzenia na drogach, a wręcz – w mojej ocenie – borykacie się Państwo z bardzo poważnym problemem rozluźnienia w tym zakresie. I dzięki Bogu, że przepisy się zaostrzyły. To, co Pan podawał – zmniejszenie liczby wypadków śmiertelnych - analizując od roku 2005 do bieżącego okresu, to jest komplement dla nas, dla ludzi, którzy zbudowali bardzo bezpieczny system dróg krajowych – mam na myśli autostradę i S3. Te założenia pierwotne, które mieliśmy, gdy te drogi były budowane, teraz potwierdzają się w rzeczywistości. Ale mamy problem – i to jest istotne jeżeli chodzi o to gremium, które teraz się spotyka – że największą liczbę wypadków mamy na drogach wojewódzkich i dużo wypadków ze skutkiem śmiertelnym. Sądzę, że to dla nas jest wyzwanie, żeby zadać sobie pytanie dlaczego taka sytuacja ma miejsce właśnie na drogach wojewódzkich? Być może...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Poproszę o pytanie, Koleżanko.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Chcę wstęp, dobrze, bo to są poważne zagadnienia. I teraz pytanie: czy Państwo przewidujecie, biorąc pod uwagę zachowania kierowców, a szczególnie motocyklistów, w tych miejscach, gdzie policja nie przebywa, nie kontroluje, że będą podejmowane specjalne działania? Bo ja to obserwuję na co dzień w miejscu, gdzie mieszkam – mam na myśli Gminę Santok. To po pierwsze. Po drugie: jaka według Pana jest przyczyna tak dużej ilości wypadków na drogach wojewódzkich? Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Poproszę uprzejmie.

Pierwszy Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp.

inspektor Bogdan Piotrowski: Panie Przewodniczący, Pani Poseł, więc tak: mamy taki program właściwie, szeroko to rozpowszechniamy – aplikację „Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa”. I często osoby, które korzystają z tego, wskazują nam miejsca, gdzie dochodzi do przekroczeń prędkości. I to jest najwięcej zgłoszeń na tej Krajowej Mapie i tam wysyłamy i działamy, np. ostatnio zrobiłem sobie diagnozę w komendzie w Słubicach i w miejscu, gdzie były te przekroczenia prędkości pięciokrotnie, stał patrol i ukarał osoby przekraczające na łączną kwotę 900,00 zł mandatami karnymi. Oczywiście, ja się tu zgadzam. Zasługa jest wszystkich, którym leży na sercu bezpieczeństwo w ruchu drogowym i tu ma Pani w zupełności rację. Jeżeli nie byłoby nowej S-ki, to stara S-ka generowała mnóstwo wypadków drogowych. I tutaj nie ma o czym dyskutować, to są fakty oczywiste i przypuszczam, że korki i czas oczekiwania dojazdu nad morze czy w kierunku północnym byłby mocno wydłużony i generowałyby mnóstwo zdarzeń drogowych, więc udrożnienie tych kanałów komunikacyjnych spowodowało to, że mniej jest tych pojazdów, które poruszają się po drogach lokalnych – tak, jak tu Pani wspomniała – drogach krajowych, wojewódzkich, powiatowych. Nie budzi to wątpliwości i tutaj fakt oczywisty. Jeżeli chodzi o bezpieczeństwo i skutki wypadków: tutaj żadna tajemnica i te dane przedstawiamy Państwu na bieżąco – największą przyczyną wypadków, w tym wypadków ze skutkiem śmiertelnym, jest przekroczenie prędkości. To jest takie „clue” całych wypadków drogowych, choć teraz ostatnio w tym roku zauważyłem też parę takich wypadków, a przynajmniej w maju, gdzie poprzez zaśnięcie, czyli tak jakby przemęczenie kierowcy. I tak ten wypadek z wczoraj, a i wcześniejszy, wskazuje na to, że osoby starsze, które kierują albo po prostu ich stan psychofizyczny – nie powinni siadać za kierownicą. Natomiast generalnie – i tu nie podlega dyskusji – przekroczenie prędkości jest główną przyczyną wypadków drogowych, stąd cały ten program i to wszystko ukierunkowane na jej ograniczanie. Surowe kary, zgadza się, bardzo surowe – tak, jak Pani podkreśliła – aż nieraz za surowe i wszyscy to podnoszą. Ale to skutkuje tym, że – szkoda, że nie wziąłem danych, ale to też nie chcę przedłużać, nie wziąłem danych za I kwartał – jest spadek ujawnialności wykroczeń przekroczenia prędkości i to zdecydowany. Nie wiem co tam przyniesie okres wakacyjny. Kierujemy zdecydowanie więcej policjantów ruchu drogowego, ale Szanowni Państwo,

kierujemy tych policjantów z ruchu drogowego, my też kierujemy na granicę, prawda, do zapewnienia bezpieczeństwa. Teraz mam obietnicę taką, że ci policjanci już pozostaną u nas, więc będą do dyspozycji i do pracy w garnizonie. Natomiast tych policjantów zastępują policjanci prewencji i tutaj nie ma jako takiej luki. Ja uważam, że Szanowni Państwo, nie jest zadaniem policji też gonienie, co zawsze podkreślam, to jest często podnoszone przez inne osoby, że szukanie wyników na siłę. Nie. Nieraz zwrócenie uwagi bardziej skutkuje i da chwilę refleksji, żeby ta osoba w jakiś sposób podeszła racjonalniej do swojej jazdy, niż nakładanie na nią mandatu. To w ogóle nie o to chodzi. Pamiętacie Państwo szeroko taki program, który szedł – rozdawanie kamizelek przez każdy podmiot. I ukaranie osoby, która nie miała przy sobie kamizelki, a danie jej tej kamizelki, to przynosi kolosalny skutek taki, że ta osoba bardziej do tego podejrze racjonalnie i zauważy, że my dbamy o tę osobę. Więc profilaktyka, pomoc, wsparcie. Ja jestem jak najdalej od tego, żeby się tu chwalić, opowiadać, że policja wpłynęła na to bezpieczeństwo. Nie – tu wpłynęliśmy wszyscy, naszymi działaniami, zamiarami i tym wszystkim, co to przyniosło. Czy w miejscach, w których nie ma policji dochodzi do przekroczeń prędkości? Oczywiście, że dochodzi. To jasna sprawa. Jak nie ma policjanta, to ten pedał się dociska i osoby jadą. I mamy zgłoszenia potem od ludzi, od osób postronnych i przemieszczamy się. I ta liczba policjantów jest w jakiś sposób ograniczona. Staramy się działać jak najbardziej skutecznie. Sami Państwo żeście to widzieli, że robimy co możemy i co w naszej mocy i działamy. Nie jest to tajemnicą poliszynela, że gro przekroczeń prędkości, to są ludzie młodzi. To jest ta tendencja. My działamy na te wyścigi, które są organizowane. To przyszło wraz z filmem „Szybcy i wściekli”, stało się bardzo modne. Nie ma praktycznie weekendu, gdzie byśmy nie działali i zapobiegali tym wyścigom. Tutaj był pokazany na filmie ten wyścig w Kostrzynie. Proszę sobie wyobrazić, że tak się zorganizowali na forach internetowych, korzystając z darknetu, że nawet zamówili sobie fast food'a, czyli buda przyjechała z wyżywieniem dla nich na czas wyścigów. Oczywiście do tych wyścigów nie doszło, one zostały przerwane. Mnóstwo ludzi, z dwóch województw, zachodniopomorskiego. My to tłumaczymy, zginęła młoda dziewczyna, lat 25, która kierowała BMW i to epatowanie tym – napis na samochodzie „latam, bo lubię”, czyli ten nacisk. Ten zdrowy rozsądek musi być przekazywany, nie tylko przez policję, ale przez wszystkich nas, którym leży dobro tego bezpieczeństwa ruchu na sercu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Kolejne pytanie Pan Radny Zbigniew Kościk.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Dziękuję Panie Komendancie za bardzo takie w ciekawej formie przedstawienie osiągnięć naszej lubuskiej policji – myślę, że wszyscy jesteśmy wdzięczni. Nie chciałbym też zburzyć tego naszego dobrego wyobrażenia, ale na jeden element w sposób szczególny zwróciłem uwagę. Nie chciałbym popsuć dobrego humoru Pana w tym wystąpieniu. To znaczy aktywność policji wobec tych przestępców i bandytów rodzinnych. Tych, którzy maltretują bardzo często swoje dzieci i swoje żony najczęściej. Pochwalił się Pan, że to 68 przypadków w województwie. Panie Komendancie, tyle to Pan znajdzie na jednym osiedlu zielonogórskim przypadków i myślę, że tutaj ta liczba jest zdecydowanie za niska wobec potrzeb w tym zakresie. Zwłaszcza każdy, kto pracuje w oświacie to myślę zgodzi się z tym. Kierunek właściwy, ale myślę, że te liczby są zdecydowanie za niskie wobec takich potrzeb społeczności lokalnej. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę bardzo. Nie słyszałem pytania Zbyszku, ale rozumiem, że to jest ogólna uwaga, że za mało takich przypadków. Pytanie, czy to policja, Pan Inspektor nam to może wytłumaczy, bo policja działa w określonym momencie.

Pierwszy Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie

Wielkopolskim inspektor Bogdan Piotrowski: Oprócz policji, nie dublujemy swoich czynności, jeżeli prokurator wyda nakaz to bezsensu, żeby policja powtarzała te czynności. Jeżeli jest osoba tymczasowo aresztowana to też nie wydajemy tego nakazu, bo wiadomo, że on jest minimum aresztowany na miesiąc, maksymalnie na trzy miesiące, więc wydawanie tego nakazu jest bezcelowe. Powiem szczerze dla Pana Radnego, że nie było takiego przypadku radykalnego, gdzie by nasze działania, w ubiegłym roku oczywiście, które w jakiś sposób były nieskuteczne, mówię odnośnie nakazów i zakazów, które by skutkowały tym, że sprawca wrócił i dokonał działania stricte przestępczego na swoich najbliższych. Przemoc w rodzinie to jest taki szeroki temat. Tych „Niebieskich Kart” prowadzonych przez zespoły interdyscyplinarne jest dużo tego. „Niebieskich Kart” gros sporządzają policjanci w dużej ilości MOPS-y, bądź GOP-sy. Też uprawnienia mają nauczyciele, czy lekarze,

pielęgniarki, ale tutaj to już marginalna rzecz, nie ma o czym mówić. Szeroki temat i właściwie gros interwencji to jest związanych z przemocą w rodzinie. To nie budzi wątpliwości. I tak jak w ruchu drogowym przekroczenie prędkości, jak żeśmy omawiali, tak tutaj przemoc w rodzinie to jest takie, powiedzmy 60% interwencji. Oczywiście temat ważny i pilnowany. Ta policja też ewoluuje i te działania ukierunkowane na zwalczanie przemocy w rodzinie, też się zmieniają. Sami Państwo widzicie, one idą, chyba, w pozytywnym kierunku i zacierają ku na pewno izolacji sprawcy przemocy, to nie podlega... Nie wziąłem, ile osób było zatrzymanych, ale jeżeli Pan Radny sobie życzy to ja przygotuję, ile było zatrzymanych sprawców przemocy.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję pięknie. Pytanie – Pani Radna Beata Kulczycka.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Panie

Przewodniczący, Panie Komendancie, wśród tych działań profilaktycznych nie widzę znakowania rowerów, a wiem o tym, że lubuskie rowerami stoi, wiem, że u nas coraz więcej ścieżek rowerowych, ale rozmawiamy tu w kontekście roweru jako mienia, niekiedy bardzo wartościowego mienia. I wiem o tym, że te akcje są bardzo rozpowszechnione. Wiem, że one są przy współdziałaniu gmin i mam pytanie, czy faktycznie komenda tego rodzaju akcje przeprowadza, czy mieszkańcy województwa lubuskiego mają szansę znakować swoje rowery po to, żeby ewentualnie zadziałało to prewencyjnie? Po to, żeby ewentualnie przy tym, jak taki rower zostanie odnaleziony czuli się pewnie, że rower wróci do ich rąk? Jak ta akcja wygląda i czy ona w ogóle przynosi skuteczność działań tego typu, bo w całej Pana wypowiedzi, ogólnie mówiąc w prezentacji tego typu akcji nie widać. Dziękuję bardzo.

Pierwszy Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie

Wielkopolskim inspektor Bogdan Piotrowski: Akcje znakowania rowerów są prowadzone, ale przez ten okres pandemii nie wychodziliśmy na zewnątrz, bo generalnie założenie jest takie, żeby nie prowadzić znakowania na festynach, imprezach towarzyszących – raz, że ich nie było, a dwa, żeby nie prowadzić tego z tego względu, że wzbudza się niechęć do całej akcji tym, żeby policjant oznakował rower musi sprawdzić najpierw, czy nie jest kradziony. I zdarzały się takie przypadki,

że przychodził ojciec z dzieckiem i policjant musi zabezpieczyć ten rower. Całe odium społeczne, cały ten plan jakby runął w odbiorze innych osób, bo to dziecko – wielkie oczekiwania, osoba, która przyszła z wielkim zaufaniem, a rower wychodzi, że został utracony i dlatego przyjęliśmy tę formę znakowania w komendach. To nie dlatego, że policja jest wygodna, tylko, żeby w jakiś sposób oszczędzić sytuacji, które byłyby niemiłe dla strony. Oczywiście przy ujawnieniu takiego roweru nikt nie jest zatrzymywany, tylko po prostu jest zatrzymany rower i czynności są prowadzone. Przecież można nabyć taki rower w sposób nieumyślny. On został gdzieś skradziony i ktoś zgłosił, a po prostu osoba kupiła w dobrej wierze i posiada, i jest zadowolona z posiadania tego roweru. Niestety naszą rolą jest doprowadzenie tej sprawy do końca, dlatego tak to wygląda. Są te znakowania rowerów prowadzone. Jaka ilość to nie odpowiem Pani, mogę przygotować, bo tych danych dokładnych, ile rowerów zostało oznakowanych, nie wziąłem.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję bardzo. Następne pytanie Pani Radna Anna Synowiec.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Synowiec: Panie Komendancie, mam takie pytanie, dotyczy ono drogi S3. Chodzi mi o węzeł Sulechów. Wszyscy oczywiście jesteśmy odpowiedzialni za bezpieczeństwo, ale to jest taki węzeł, w którym dochodzi do zdarzeń jazdy w przeciwnym kierunku. Ja widziałam, że tam były jakieś nowe zabezpieczenia ustawione, ale czy Państwo to w ogóle analizowali? Bo to jest taki węzeł, który gdzieś się tu wybija na trasie w obszarze lubuskiego, w którym doszło do kilku takich zdarzeń jazdy właśnie w przeciwnym kierunku. Jeden z wypadków był nawet wypadkiem śmiertelnym i czy Państwo jakoś reagują, czy odnotowujecie te przypadki? I czy reagujecie, i czy jakaś forma zabezpieczeń jeszcze jest przewidywana na tym węźle?

Pierwszy Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie

Wielkopolskim inspektor Bogdan Piotrowski: Na węźle Sulechów nie przypominam sobie wypadku śmiertelnego. Przypominam sobie na węźle Zielona Góra, gdzie osoba starsza, nota bene bardzo przykre zdarzenie – jechali na pogrzeb innych osób, minęła węzeł i zorientowała się, że go minęła i postanowiła wycofać się poboczem, i tutaj doszło do najechania na tył pojazdu. Z Sulechowem nie mam

problemów jako takich, ale zorientuję się, jeżeli faktycznie, przeanalizuję wypadki drogowe z węzłem Sulechów, bo powiem Pani szczerze...

Radna Województwa Lubuskiego Anna Synowiec: Ja przypomnę, w 2018 roku był tu taki głośny..., 2017-2018, a w 2018 roku zginął przedsiębiorca Hurtowni Gaja Elektro i Proton, jadący właśnie w kierunku Zielonej Góry, a starsza osoba, która jechała pod prąd, uderzyła czołowo, więc takie zdarzenie było. To była bardzo głośna informacja, ale takich zdarzeń było więcej. Czy ewentualnie Państwo mogliby się pochylić nad tym, bo akurat w tym przypadku zdarzyło się kilka takich zdarzeń.

Pierwszy Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie

Wielkopolskim inspektor Bogdan Piotrowski: Ja omawiam ubiegły rok. Nie wiedziałem, że Pani wraca...

Radna Województwa Lubuskiego Anna Synowiec: W tym roku, nie wiem czy do takiego zdarzenia doszło.

Pierwszy Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie

Wielkopolskim inspektor Bogdan Piotrowski: Nie było właśnie

Radna Województwa Lubuskiego Anna Synowiec: Natomiast jakby zbiorczo traktując tę sytuację bezpieczeństwa na drogach.

Pierwszy Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie

Wielkopolskim inspektor Bogdan Piotrowski: Z 2018 roku tak, wszyscy pamiętamy ten wypadek. Natomiast w tym roku, powiem szczerze, nie miałem zgłoszeń, ale przeanalizuję jeszcze raz, dziękuję za zwrócenie uwagi, pochylę się nad tym tematem.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Pani Radna Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola:

Szanowny Panie, mam tego rodzaju pytanie, w jakim zakresie Państwo współpracujecie z Zarządem Dróg Wojewódzkich w naszym województwie, bo my jako Radni najwięcej interpelacji, myślę, składamy, co do jakości stanu technicznego dróg. Nie tak dawno otrzymałam takie sygnały w związku z remontami drogi 278 na

odcinku wschowskim, gmina Wschowa, ale także gmina Sława i zgłaszają się do nas samorządowcy, przez które gminy ta droga przebiega, proszą o nasze stanowiska. My tych interpelacji składamy mnóstwo i tak naprawdę Zarząd Dróg Wojewódzkich, mówiąc o tym, że budżet jest określony i środki są także określone, radzi sobie jak potrafi. Chcę zapytać, ponieważ w najbliższym czasie będzie otwierany most w Miłsku, czy Państwo przewidujecie tego rodzaju działania wspólnie z Zarządem Dróg Wojewódzkich, żeby zapobiec właśnie tym wypadkom, kolizjom, stłuczkom i w jakim zakresie Państwo współpracujecie u nas z Zarządem. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę bardzo.

Pierwszy Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie

Wielkopolskim inspektor Bogdan Piotrowski: Z Zarządem na bieżąco

współpracujemy, choćby przez Lubuską Radę Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, a mieliśmy nota bene, spotkanie na początku maja, taką dwudniową konferencję poświęconą bezpieczeństwu naszego przygranicza z policją niemiecką, z zaproszonymi uczestnikami właściwie wszystkich podmiotów, którym leży na sercu, łącznie z autostradą. A trzeba powiedzieć, że Wschowa jest stosunkowo bezpiecznym powiatem, co by tam nie mówić, to akurat Wschowa nawet, wracając tutaj, proszę zerknąć, to jeżeli chodzi o wypadki to nie generuje żadnego problemu. Słubice bardziej, prawda, jak Państwo widzieliście, ale Wschowa to naprawdę jest bardzo bezpiecznym powiatem. Tak, jak tutaj widzimy, przekroczenie prędkości tylko 35 przypadków ujawnionych we Wschowie, a jeżeli chodzi o sporządzenie wniosków – 28 o poprawę stanu bezpieczeństwa, ofiary śmiertelne – w ubiegłym roku tylko jedna w stosunku do trzech w ubiegłym roku. Wypadków ogólnej liczby nie mam, ale naprawdę trzeba przyjąć, że Wschowa jest bezpiecznym miejscem i te siły, ja oceniam na wystarczające. Natomiast współpraca, tam nigdy nie było problemów we Wschowie, więc z tym komendantem ja jestem na bieżąco i raz w tygodniu odbywamy wideokonferencję poświęconą stanom bezpieczeństwa, generalnie w województwie lubuskim, nie tylko prewencyjnym, to znaczy nie tylko ruchu drogowego, ale też ogólnoprewencyjnym związanym z przemieszczaniem się osób, pseudokibiców i innych zorganizowanych grup, nie budzi wątpliwości. Bardziej bym tu się pochylił nad tą Rap Stacją nad Jeziorem Sławskim, bo tu będzie naprawdę

przyjazd potężnej grupy osób, ja myślę ok. 12, nawet do 20 tysięcy uczestników. I tutaj pochylimy się nad bezpieczeństwem, i też ruchu drogowego, bo tam będą skierowani policjanci do zabezpieczenia tego ruchu drogowego. A tu czekamy na otwarcie, zobaczymy, oczywiście będzie więcej tych służb i będą dedykowane w ten rejon i tutaj ma Pani rację, że to przemieszczanie i zapobieganie w ujawnianiu przede wszystkim wykroczeń ruchu drogowego – jak najbardziej tak.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Koła:

Dziękuję bardzo. Ja tylko, jeżeli mogę, chciałabym zaapelować w tym miejscu, bo tak naprawdę chciałabym się skupić na tym, żeby podnieść stan techniczny naszych dróg wojewódzkich.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ale to jest inny temat Pani Radna.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Koła: Ale to ma, Panie Przewodniczący, bezpośredni związek.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ja wiem, tylko chciałbym wyczerpać temat.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Koła: Ja rozumiem, pytam o dane, które są związane z zachowaniem bezpieczeństwa, a na to ma wpływ stan dróg technicznych, bo z tego powodu samorządowcy zgłaszają potrzeby do Zarządu Województwa o zwiększenie środków budżetowych.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję pięknie. Wobec braku zgłoszeń, przyjmujemy jako Sejmik informację do wiadomości. Tutaj Pani Radna Hatka tak zgłosiła wątpliwości, ja gratuluję policji lubuskiej tego pierwszego miejsca. To jest duża rzecz, oznaczająca, też, że ta ilość wypadków śmiertelnych szczególnie, jest taka, że niech się zmniejsza oczywiście, ale cieszymy się z tego, że dzięki Państwa pracy taki wynik jest osiągnięty. Dziękuję Panie Inspektorze bardzo.

Punkt 7.

Informacja o stanie bezpieczeństwa przeciwpożarowego w województwie.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Materiał jest zamieszczony na naszej stronie. Proszę o zabranie głosu Pana Lesława Glińskiego – Zastępcę Lubuskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, proszę uprzejmie.

Zastępca Lubuskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży

Pożarnej Lesław Gliński: Witam Państwa, Panie Przewodniczący, Szanowna Rado, Szanowni Państwo, postaram się w takim skrócie przedstawić stan realizacji zadań z zakresu ochronności pożarowej w naszym województwie. Zaczniemy od interwencji, proszę Państwa, w ubiegłym roku na terenie województwa lubuskiego było prawie 16 tysięcy interwencji Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczej Straży Pożarnej, tutaj mamy przedstawiciela w osobie Pana Prezesa, nie możemy zapomnieć o druhach – ochotnikach, w tym było niespełna 4 tysiące pożarów, czyli 24% naszych działań to są pożary, prawie 11 tysięcy miejscowych zagrożeń, tu mamy na myśli: wypadki drogowe, różnego rodzaju działania na wodzie, na lądzie, wszystkie inne niż pożary w tym są zawarte i 1254 alarmy fałszywe, to są zdarzenia, kiedy nie podejmujemy działań ratowniczo-gaśniczych. Ogólnie odnotowaliśmy spadek, jeśli chodzi o rok 2020 o 9,1% procent zdarzeń. W liczbach, jak widzimy, zdarzeń pożarowych mamy 914 mniej niż w roku 2020, co stanowi 19%, 798 zdarzeń miejscowych zagrożeń, niestety wzrost alarmów fałszywych o 103 zdarzenia – prawie o 9%. Ogółem 1609 zdarzeń mniej niż w roku ubiegłym. Średnio w 2021 roku na jeden dzień przypadało 43,7 interwencji Państwowych i Ochotniczych Straży Pożarnych. Osoby poszkodowane – tu niestety, mimo tego, że było mniej zdarzeń, mamy niekorzystny współczynnik, ponieważ mamy o 28 osób rannych w przypadku miejscowych zagrożeń i 2 śmiertelne więcej niż w roku 2020, przepraszam, przy pożarach. A jeśli chodzi o miejscowe zagrożenia to jest 209 osób rannych więcej i aż 51 osób śmiertelnych więcej niż w roku 2020. Potencjał ludzki w Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczych Straży Pożarnych to jest 165 ratowników Państwowej Straży Pożarnej w gotowości w służbie na co dzień, w sumie to jest 969 etatów funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej, 46 etatów pracowników cywilnych oraz 5500 druhów – ochotników w wieku od 18 do 65 lat, to jest ten zakres, kiedy druh – ochotnik może

wziąć udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych. W tym około 3300 w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym i 2200 druhów spoza tego systemu.

Rozmieszczenie, proszę Państwa, oprócz Komendy Wojewódzkiej w Gorzowie Wielkopolskim mamy dwie Komendy Miejskie w Gorzowie Wielkopolskim i w Zielonej Górze, oprócz tego 10 Komend Powiatowych w pozostałych powiatach naszego województwa i 19 jednostek ratowniczo-gaśniczych, czyli tam gdzie stacjonują nasze samochody i tam, skąd wyjeżdżają strażacy do działań. 150 jednostek OSP w KSRG, tutaj jest już 151, bo od 1 maja została kolejna jednostka włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego i na dzień dzisiejszy jest to 151 jednostek. Jeśli chodzi o specjalizacje, oprócz tych zadań statutowych, takich można powiedzieć zadań, z których wszyscy nas znają również specjalizujemy się w poszczególnych dziedzinach specjalizacji. I tak mamy dwie grupy ratownictwa chemiczno-ekologicznego, jedna w Zielonej Górze, druga w Gorzowie Wielkopolskim, dwie grupy wodno-nurkowe, tzw. Centrum i Południe – i to są odpowiednio Kostrzyn nad Odrą, Międzyrzecz i Świebodzin – to jest grupa Centrum, Zielona Góra i Nowa Sól, połączone takie jednostki to jest grupa Południe. Oprócz tego mamy dwie grupy ratownictwa wysokościowego w Zielonej Górze i w Gorzowie Wielkopolskim. Grupa ratownictwa technicznego w Świebodzinie, grupa poszukiwawcza ratownictwa w Krośnie Odrzańskim i nowopowstała w ubiegłym roku grupa ratownictwa medycznego, która powstała w Sulęcinie. Oprócz tego trwają przygotowania w powiecie słubickim, na bazie Komendy Powiatowej w Słubicach powstaje grupa, która będzie użytkowała drony do działań ratowniczo-gaśniczych i rozpoznawczych. Statystyki dojazdu do 15 minut, to jest taki parametr czasu, który nas zobowiązuje, żebyśmy się w nim jak najszybciej i najwięcej mieścili. Na bieżący rok przypada 87,30% - do tylu zdarzeń jesteśmy do 15 minut w zdarzeniach. Trochę spadek jest z rokiem 2020, ale wynika to z tego, że mieliśmy działania w roku 2021, polegające na różnych sprawach realizowanych w zakresie COVID-u do wożenia osób na szczepienia i te inne rzeczy, które realizowaliśmy w związku z czym ten czas nie był taki pilny, nie musieliśmy jechać na czas, nie musieliśmy jechać na sygnale do tych ludzi, żeby ich odebrać i przewieźć np. na szczepienie i odwieźć, a czas do statystyki wchodzi, stąd ten spadek niewielki odnotowaliśmy. Proszę Państwa, numer 998 przeszedł nam już do Wojewódzkiego Centrum Powiadomienia ratunkowego pod numer 112. W tej chwili dzwoniąc na numer 998 nie dodzwonicie

się Państwo już do Straży Pożarnej, tylko wszystko jest realizowane przez Urząd Wojewódzki Województwa Lubuskiego. Bezpieczeństwo ratowników – bardzo szeroki temat, który powstał kilka lat temu. Mówimy tu o bezpieczeństwie ratowników w przypadku profilaktyki antynowotworowej. Do tej pory było tak, że strażak chodził w ubraniu, wchodził do pożaru, wychodził z pożaru, nikt nie myślał o tym, że to, co na sobie nosi, na tym ubraniu, może być rakotwórcze. Od kilku lat zostały badania przeprowadzone, że jest to spory problem, w związku z tym doposażyliśmy wszystkie jednostki ratowniczo-gaśnicze w pralnice chemiczne – profesjonalne, które w sposób automatyczny piorą nam ubrania i dezynfekują. Następnie to są też suszarki i inne detergenty, które nam to realizują i w ten sposób dbamy o bezpieczeństwo naszych ratowników. Co więcej, przygotowujemy, na dole jest taki mały odnośnik – aplikacja na smartfon, jest ona przygotowana i lada dzień zostanie uruchomiona. Jest to aplikacja, która nam będzie przeszkalała, przypominała naszych ratownikom i druhom – ochotnikom jak po pożarze takie ubranie ściągać właściwie, żeby się nie narażać na emisję tych substancji niekorzystnych i wchłaniania ich do organizmu. Inną działalnością, która ma wpływ na bezpieczeństwo pożarowe jest działalność kontrolno-rozpoznawcza. Nie ukrywam, że jest to nie bardzo lubiana nasza działalność, ponieważ idziemy tu w rolę kontrolerów. Niejednokrotnie wydajemy sprzeciwy, postanowienia, decyzje i tutaj przedsiębiorcy niekiedy mają z tym problem, ale to realizujemy. Mimo ruchu pandemicznego z roku 2020 zwiększyliśmy ilość kontroli, a co najważniejsze zwiększyliśmy ilość odbiorów obiektów. Także mamy tendencję wzrostową i będziemy dążyć do tego, żeby dojść do roku 2018, 2019, kiedy tego było jeszcze więcej. Oczywiście mamy pewne ograniczenia, ponieważ etatyzacja naszych komend powoduje, że niejednokrotnie tzw. prewentysta, czyli osoba, która dokonuje tych odbiorów i kontroli, jest to jedna osoba i ona się musi wyrobić. Wiadomo, że niektórych rzeczy nie da się wyrobić więcej niż ma się możliwości, ale jest też dobry prognozyk, ponieważ przechodzą etaty do Państwowej Straży Pożarnej, m.in. na prewencję, w związku z czym, myślę, że w najbliższych latach zwiększymy ilość etatową na tych stanowiskach, więc będziemy mogli jeszcze więcej tych kontroli i odbiorów robić. Robimy również coś takiego, że nadzorujemy naszych projektantów, naszych rzeczoznawców poprzez weryfikację zawiadomień o uzgodnieniach projektów budowlanych, które spływają do Komendy Wojewódzkiej, tam są weryfikowane, czy nasi rzeczoznawcy nie popełniają błędów, a

jeżeli takie są to zmuszamy ich do poprawy tych błędów. Rozpatrujemy również wnioski dotyczące spełnienia wymogów w zakresie bezpieczeństwa pożarowego, czyli ekspertyzę, jeżeli mamy obiekt, który już stoi istniejący i on nie spełnia obecnych przepisów przeciwpożarowych, możemy zrobić tzw. rozwiązania zastępcze, które pozwolą, żeby ten obiekt dostosować do obecnych przepisów lub ewentualnie wyznaczyć jakieś kierunki dla inwestora, który nam ten budynek tak przystosuje, żeby on nadal był bezpieczny, pomimo tego, że nie do końca spełnia warunki. I takich ekspertyz wpłynęło 247 w roku ubiegłym. Dokonaliśmy 254 odbiorów obiektów, z tego 65 zakończonych sprzeciwem Państwowej Straży Pożarnej. I na dzień 31 grudnia ubiegłego roku mamy 303 obiekty w województwie lubuskim podłączone do monitoringu pożarowego do komend Państwowej Straży Pożarnej. Robimy też coś, co nam pozwoli uświadomić społeczeństwo w zakresie bezpieczeństwa pożarowego. Od dwóch lat, z uwagi na to, że prewencja społeczna, w naszym rozumieniu, nie działała poprawnie, zmieniliśmy system jej funkcjonowania. Powołaliśmy na bazie Komendy Wojewódzkiej lidera ds. prewencji społecznej, która to Pani posiada zespół swoich współpracowników w Komendach Powiatowych i Miejskich, i dostała za zadanie opracowanie planu rozwoju tej specjalizacji, nazwijmy to w ten sposób. Ma określony budżet, dzięki któremu może to realizować i idziemy w kierunku szkoleń. Szkoleń na zasadzie nie tylko szkolimy my – ludzi, ale również my szkolimy się razem z Lubuskim Kuratorem Oświaty w Ośrodkach Metodycznych uczymy się jak uczyć ludzi, żeby oni przyjmowali od nas tę wiedzę i mogli ją wykorzystać w swoim życiu. Oczywiście efekty mamy zamiar ocenić i będziemy oceniać na bieżąco. Będziemy to analizować i ewentualnie będziemy wprowadzać jakieś zmiany, korekty tak, żeby to było jak najlepiej, jak najbardziej skuteczne. Dzięki tym naszym dofinansowaniom, m.in. z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska zakupiliśmy Mobilne Symulatory Zagrożeń Pożarowych, które jeżdżą po województwie i przeróżnych festynach, nie-festynach. Pokazujemy zachowanie się dymu w obiektach, jak się zachowuje – do tego są przeznaczone te symulatory, zarówno w obiektach mieszkalnych, jak i obiektach produkcyjno-magazynowych, jak również na terenie otwartym. I sale edukacyjne – w tej chwili mamy 3 sale edukacyjne na terenie województwa. Jedna jest w Zielonej Górze, druga w Gorzowie, trzecia w Nowej Soli. W tej chwili powstaje w Szprotawie czwarta sala edukacyjna. Tutaj szkolimy głównie najmłodszych naszych, nasze dzieci. I tu

mamy, mimo pandemii 4 tysiące osób przez przeszło szkolenie w tych salach. Oczywiście również bierzemy udział w różnych festynach, czy spotkaniach z dziećmi w ramach akcji bezpieczne ferie, bezpieczne wakacje przy okazji Narodowego Święta Niepodległości, Święta Wojska Polskiego w Strzelcach Krajeńskich, w Witnicy były organizowane pikniki. Jak jesteśmy zaproszeni, jedziemy i swoją prewencję społeczną też tam próbujemy przekazać dla najmłodszych, dla osób starszych, dorosłych. Kolejną naszą inicjatywą w roku ubiegłym był cykl artykułów w „Gazecie Lubuskiej” w zależności od pory roku i od ewentualnych zdarzeń, które mogły wystąpić. Przygotowane były artykuły na temat tego jak się zachować, jak używać, co robić. Bardzo ciekawe, jeżeli ktoś ma możliwość – zapraszam, bo naprawdę warto było przeczytać. Nowoczesna technologia w służbie – proszę Państwa my też idziemy z duchem czasu, nie pozostaliśmy tylko na zasadzie węża i prądownicy albo sikawki, jak ktoś woli nazwać, idziemy z duchem czasu, do naszych szkoleń wykorzystujemy wirtualną rzeczywistość zarówno w działaniach chemicznych, technicznych, jak i działaniach medycznych, gdzie nasi strażacy mają możliwość ćwiczyć sobie przy pomocy właśnie wirtualnych rzeczywistości. Jak również, jak już wspomniałem wcześniej, wykorzystujemy drony przeważnie przy pożarach wielkopowierzchniowych, gdzie musimy rozpoznać miejsca zdarzenia, musimy rozpoznać kierunek rozprzestrzeniania się ognia. Także te drony, które już w tej chwili są i które lada chwila wejdą jako grupa do naszej struktury, już w tej chwili są wykorzystywane. Na koniec chciałbym tylko podkreślić, że 1 lipca kończymy rok jubileuszowy – trzydziestolecie powstania Państwowej Straży Pożarnej. Trzydzieści lat – wielki progres naszych zadań i ilość tych zadań, progres w naszym wyposażeniu i staramy się jak najlepiej Państwu służyć. Dziękuję bardzo.

Przedstawiona prezentacja o stanie bezpieczeństwa przeciwpożarowego w województwie stanowi załącznik nr 12 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Szanowni Państwo, akurat w minioną sobotę były obchody wojewódzkie święta strażackiego. Miałem okazję reprezentować Sejmik. Nie miałem okazji tam powiedzieć w imieniu Sejmiku tego, co chcę powiedzieć wszystkim strażakom za oddanie, za pracę, za często narażanie życia, za wykonywanie tych rzeczy, żebyśmy się czuli bezpiecznie – wielkie podziękowania, myślę, od całego

naszego Sejmiku. I przechodzimy do ewentualnej tury pytań. Proszę bardzo, kto z Państwa Radnych chciałby jakieś konkretne, szczegółowe pytania zadać? Nie widzę. Dziękuję w takim razie za prezentację. Dziękuję za przedstawienie materiału. Przyjmujemy jako Sejmik informację, przedstawioną nam, do wiadomości. Raz jeszcze dziękuję. Poproszę o informację Pana Edwarda Fedko tym razem w roli Prezesa Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP Województwa Lubuskiego. Proszę bardzo, Szanowny Kolego, masz głos.

Informacja Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP Województwa Lubuskiego o stanie bezpieczeństwa przeciwpożarowego w województwie stanowi załącznik nr 13 do protokołu.

Prezes Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze Edward Jan Fedko: Szanowny Panie

Przewodniczący, Pani Marszałek Szanowni Radni, Szanowni Państwo Goście, Pan Komendant Lubuski Państwowej Straży zakończył swoje wystąpienie informacją, że w tym roku obchodzimy trzydziestolecie powstania Państwowej Straży Pożarnej. Ja chcę tylko Państwu przypomnieć, że w ubiegłym roku rozpoczęliśmy obchody stulecia powstania Związku Ochotniczych Straży Pożarnej Rzeczypospolitej Polskiej. Oczywiście z tej okazji podejmowaliśmy wiele działań i czynności, a pewno dla was to jest też interesujące, że na terenie województwa lubuskiego mamy jedną z najstarszych ochotniczych straży pożarnej – w Dąbrówce Wielkopolskiej. Nie raz na posiedzeniach czy Prezydium Zarządu Głównego, czy na spotkaniach centralnych, jak ja o tym mówię to ci ludzie, którzy się interesują tymi kwestiami, mówią: jak to jest możliwe, że na Ziemiach Odzyskanych, na Zachodzie są straże pożarne z taką tradycją. Otóż są, właśnie Dąbrówka Wielkopolska w przyszłym roku będzie obchodziła 180-lecie swojego istnienia, udokumentowane wszystkimi materiałami, które zostały wygrzebane, że tak powiem, w archiwach w Poczdamie, czy też w Poznaniu. Także te tradycje ochotników-strażaków są wielkie i my nie tylko ograniczamy się do walki z określonymi zdarzeniami, pożarami, czy też innymi. Udział w pożarach jest coraz mniejszy, ale inne zdarzenia tutaj dominują tę naszą działalność. Ja tutaj króciutko tylko chcę Państwu powiedzieć o paru rzeczach, bowiem materiał, sprawozdanie macie bardzo szczegółowo przedstawione. W związku z tym tylko informacyjnie, że zakończyliśmy kampanię sprawozdawczo-

wyborczą w Związku na poziomie województwa ostatnim - piątym zjazdem, który odbył się 7 maja. Zjazd krajowy odbędzie się 1 października, tam wyznaczamy kierunki dalszej pracy. Został powołany nowy Zarząd Oddziału Wojewódzkiego, Sąd Honorowy, Wojewódzka Komisja Rewizyjna, przedstawiciel został wybrany do Zarządu Głównego oraz wybrano delegatów na Zjazd Krajowy. I tak, Pani Marszałek, taka refleksja, bardzo przykro jest, że np. w naszym newsletterze nie ma żadnej informacji o takim przedsięwzięciu. To jest zjazd, który odbywa się raz na 5 lat. Ja rozumiem, że są rzeczy ważne i mniej ważne i tych mniej ważnych, uważam jest dość dużo w tych naszych informacjach. Natomiast, jakby podsumowania takiej pięcioletniej kadencji dotyczącej naszej działalności nie znaleźliśmy w informacjach samorządowych, a przecież my jako związek jak najbardziej współpracujemy z samorządami różnych szczebli. Ja rozumiem, że to Pani Marszałek się tym pewnie nie zajmuje, ale proszę zwrócić uwagę, żeby jednak zauważono i doceniono działalność strażaków-ochotników. Tym bardziej, że naprawdę bardzo mocno włączyliśmy się przez ostatnie dwa lata do walki z pandemią. Zresztą w ocenie społecznej udział strażaków jest absolutnie doceniany przez społeczność, przez inne organizacje, instytucje, które brały udział w walce z tą ogromną pandemią. Kwestia wsparcia Ukrainy. I tutaj Pani Marszałek również bardzo dziękuję, ponieważ jako Związek mogliśmy wspólnie z Państwową Strażą, przekazaliśmy wiele sprzętu w tym samochody ratowniczo-gaśnicze dla walczącej Ukrainy. Sprzęt ochrony osobistej, widzieliście Państwo w relacji w telewizji, że strażacy ukraińscy występują w mundurach ochrony osobistej z napisem „Straż”. To są właśnie te mundury, które przekazywaliśmy. I tutaj jest trafność decyzji Instytucji Zarządzającej jaką jest niewątpliwie Zarząd Województwa o przekazaniu środków na zakup nowego sprzętu. Myśmy ten sprzęt przekazali Ukrainie, ale nie obniżyliśmy zdolności operacyjnych naszych jednostek ochotniczych straży, ale trzeba też pamiętać, że w przyszłości ta pomoc pewnie będzie dalej dedykowana i uzupełnienie sprzętu, w tym o samochody, jest jak najbardziej potrzebne. Tym bardziej, jak Państwo słyszycie, meteorolodzy ostrzegają o gwałtownych zjawiskach, które wystąpią niewątpliwie i w tym roku, i w latach następnych wywołanych zmianami klimatycznymi, a więc staniemy przed obliczem gwałtownych burz, gwałtownych gradobić, powodzi i podtopień, susza, która sprzyja pożarom lasów, a szczególnie nasze województwo jest jak najbardziej tutaj zagrożone, bowiem 50% terytorium to są lasy. I proszę nie zapominać o

strażakach-ochotnikach, bo każda złotówka włożona w funkcjonowanie naszych struktur z wielokrotni się bardzo mocno poprzez to, że będziemy mogli skutecznie te zjawiska zwalczać. Bardzo serdecznie dziękuję dla samorządu województwa, dla Sejmiku, za to, że corocznie w swoim budżecie akceptujemy wsparcie w formie „Bezpiecznego Strażaka”. Szkoda tylko, że formuła tegoroczna została zmieniona bez konsultacji z naszym związkiem, ale dobrze, że będzie jeszcze w dalszym ciągu ten „Mały Strażak” nieco w innej formule współfinansowany. Zarządowi Województwa za wsparcie właśnie środkami Unii Europejskiej. Ja wyrażam przekonanie, że nowa perspektywa finansowa będzie również hojna dla strażaków-ochotników i te pieniądze, które zostaną przez Instytucję Zarządzającą w ramach Regionalnego Programu – teraz to chyba jest Fundusze Europejskie dla województwa lubuskiego, zostanie uwzględnione i przekazane zostaną odpowiednie środki. Dziękuję również Wojewodzie i jego służbom oraz tym wszystkim, którzy spowodowali, że montaż finansowy, który jest realizowany na zakup samochodów średnich, lekkich i ciężkich jest dobrze realizowany. To jest też dzięki współpracy dobrej, Panie Komendancie, z komendantami wojewódzkimi, z komendantami powiatowymi, bo my musimy razem działać. Zresztą strażacy zawodowi nie ukrywają tego, że praktycznie bez wsparcia strażaków-ochotników nie jest możliwe skuteczne walczenie z tymi zdarzeniami, które mają miejsce. Nie wiem, czy jest jeszcze kolega z Wojewódzkiego Funduszu, ale dla tej instytucji należą się szczególne wyrazy uznania i podziękowania, bowiem oprócz tego montażu finansowego dotyczącego zakupu samochodów, realizują zadania w zakresie „Małego Strażaka”. Teraz praktycznie wszystkie wnioski, które zostały złożone, zostały zrealizowane. Zawsze są współorganizatorami, czy fundatorami nagród w Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy Pożarniczej, czy też obozów Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych. Ale szczególne również podziękowania dla wszystkich samorządów, które praktycznie utrzymują funkcjonowanie jednostek ochotniczych straży. Również dziękuję za współpracę wszystkim służbom mundurowym, Lasom Państwowym, policji, wojsku za to, że wspólnie potrafimy skutecznie przeciwdziałać tym zjawiskom, które coraz częściej na terenie naszego kraju, województwa, powiatów i gmin występują. Jeszcze krótka informacja, od 1 stycznia wchodzimy w nowe uregulowanie prawne, związane z przyjęciem Ustawy o ochotniczych strażach pożarnych. Ta ustawa reguluje wiele kwestii. Po rocznych konsultacjach zostały uwzględnione te wnioski, które

formułowaliśmy, najważniejsze to są świadczenia ratownicze, tak bardzo oczekiwane przez strażaków-ochotników za swoją służbę w ochronie życia, zdrowia i mienia. Strażacy od lat cieszą się najwyższym zaufaniem społecznym i niech tak zostanie na zawsze. Trzeba tu wyraźnie powiedzieć, że strażakom nie można przypisać żadnej formacji politycznej. Naprawdę to jest organizacja, która w każdej sytuacji, w każdej chwili potrafi stanąć i potrafi chronić życie, mienie i zdrowie. Jest taki hymn „Rycerze Świętego Floriana” – hymn strażaków, w którym z jednym z wersetów czytamy, że: „Strażacy – druhowie i z miasta i wsi czuwają by człowiek bezpiecznie mógł żyć”. I to jest nasza rola praktycznie od początku do końca. Ochotnicze straże są jedną z niewielu organizacji, które oparły się wszystkim wichrom historii – trwały, trwają i trwać będą. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję za wystąpienie Pana Edwarda Fedko – Prezesa Zarządu Oddziału Wojewódzkiego. Pytań wcześniej nie było.

Punkt 8.

Sprawozdanie z działalności Okręgowego Inspektoratu Pracy w Zielonej Górze w 2021 roku.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę Pana Jerzego Łabońskiego – Okręgowego Inspektora Pracy w Zielonej Górze o podsumowanie tych materiałów, które wcześniej też otrzymaliśmy.

Sprawozdanie z działalności Okręgowego Inspektoratu Pracy w Zielonej Górze w 2021 roku stanowi załącznik nr 14 do protokołu.

Okręgowy Inspektor Pracy w Zielonej Górze Jerzy Łaboński: Szanowna Pani Marszałek, Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni, Szanowni Goście, ogólne sprawozdanie zostało Państwu przekazane, które co roku Okręgowy Inspektor Pracy sporządza i przekazuje Głównemu Inspektorowi Pracy, Wojewodzie i Marszałkowi Województwa, więc pozwolę sobie w takim telegraficznym skrócie przedstawić to, co z naszego punktu widzenia wydaje się najbardziej istotne w naszej działalności. Chciałbym tylko zwrócić Państwa uwagę na to, czym się Inspekcja

Pracy zajmuje, bo tak nie do końca czasami w sprawach, które do nas wpływają jesteśmy kompetentni, aczkolwiek patrząc po liczbie zadań, które mamy przypisane to oprócz tego nadzoru i kontroli, przestrzegania przepisów prawa pracy, w tym w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa, i higieny pracy, kontroli legalności zatrudnienia, mamy jeszcze 50 innych zadań przypisanych w związku z realizacją różnego typu innych ustaw. Tu wspominając chociażby PPK, organizmy genetycznie zmodyfikowane, jakieś czynniki biologiczne itd. Jest tych zadań dosyć dużo. My je wykonujemy może w ograniczonym zakresie, ale są to zadania, którymi jesteśmy dodatkowo obciążeni. Jeżeli chodzi o taki stan personalny Okręgowego Inspektoratu Pracy w Zielonej Górze to na rok ubiegły było to zatrudnienie 80 pracowników, w tym 43 inspektorów pracy – 29 zatrudnionych w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Zielonej Górze i 14 zatrudnionych w Oddziale w Gorzowie, 8 osób było w okresie przygotowawczym, w trakcie tzw. aplikacji inspektorskiej, żeby zostać inspektorem pracy trzeba ukończyć specjalistyczną aplikację. Jeżeli chodzi o takie najważniejsze rzeczy z naszej działalności to jest ta działalność nadzorczo-kontrolna. I wyglądało to w następujący sposób, tutaj mamy dane za rok 2020 i 2021. Jeżeli chodzi o liczbę kontroli to jest ok. 1500 kontroli i w ramach tych kontroli wydanych prawie 5500 decyzji, w tym zwróciłbym szczególną uwagę na 99 decyzji wstrzymania prac i 90 decyzji skierowania do innych prac. Są to decyzje wydawane w okolicznościach bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia, co jest najbardziej istotne z punktu widzenia inspekcji pracy. W zakresie prawa pracy wydanych zostało ponad 4000 wniosków w wystąpieniach i 319 poleceń ustnych. Jedną z kwintesencji pracy inspekcji pracy jest możliwość wsparcia pracowników w momencie naruszenia prawa do zapewnienia wypłaty wynagrodzenia. I w 2021 roku stwierdziliśmy takie przypadki w 21 zakładach, w związku z tym wydano 55 decyzji. Decyzję nakazującą wypłatę wynagrodzenia 534 pracownikom kwoty około 1,3 mln zł. Zaległości ujawnione zostały głównie u 3 pracodawców, stanowiło to prawie 68% ogólnie objętej decyzjami, w związku z tym dotyczyło to wąskiej grupy, niewielkiej liczby pracodawców. W porównaniu do poprzedniego roku też można odnotować, że jest to spadek, bo 2020 to było 2,7 mln, a w ubiegłym roku 1300, więc też zdecydowanie mniej. W wyniku naszych działań, że tak powiem, ujawniamy dosyć sporą liczbę wykroczeń, niestety te naruszenia przepisów prawa pracy, bezpieczeństwa pracy, przepisów legalności zatrudnienia są dosyć znaczne, bo patrząc na to, że było

prawie ponad 1500 kontroli, a wobec 658 sprawców wykroczeń wszczęto postępowania wykroczeniowe, jest to dosyć sporo. W ramach tego wszczęcia postępowania 24 wnioski o ukaranie zostały skierowane, 341 postępowań mandatowych, 293 środki wychowawcze. Oprócz tego skierowano 24 zawiadomienia do prokuratury o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa, czyli już takie bardziej poważne rzeczy zostały w tych zawiadomieniach ujęte. Czego dotyczyły? Najczęściej nieprawidłowości. Jeśli chodzi o bezpieczeństwo i higienę pracy to przygotowanie do pracy, tutaj mamy jak zwykle, praktycznie od wielu lat się powtarza: badania lekarskie, szkolenia bhp, kwalifikacje pracowników. W zakresie organizacji bezpiecznej pracy: nieprawidłowości dotyczące oceny ryzyka zawodowego, brak służby bezpieczeństwa i higieny pracy. Jeśli chodzi o maszyny i urządzenia techniczne, brak lub niewłaściwe urządzenia ochronne. To są takie najbardziej istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa zdrowia zagrożenia. Stanowiska i procesy pracy – organizacja prac szczególnie niebezpiecznych, też tutaj szereg naruszeń. I eksploatacja urządzeń instalacji, brak lub niewłaściwe zabezpieczenie urządzeń i instalacji, również powodujące zagrożenia. Jeżeli chodzi o prawo pracy, tutaj najwięcej nieprawidłowości dotyczy, jak zwykle nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy, następnie czasu pracy, różnego typu świadczeń ze stosunku pracy i w zakresie legalności zatrudnienia. Jeśli chodzi o samą legalność zatrudnienia to tutaj w ubiegłym roku było ponad 500 kontroli w tym zakresie, jeżeli chodzi o obywateli polskich. 236 kontroli, jeżeli chodzi o cudzoziemców, 12 kontroli przestrzegania przepisów przez agencje zatrudnienia i agencje pracy tymczasowej, 5 kontroli przestrzegania przepisów prawa przez pracodawców użytkowników i 10 kontroli w zakresie delegowania pracowników. Taką kwintesencją pracy inspekcji są naprawdę skargi, które wpływają do nas. Staramy się w miarę możliwości rozpatrzyć, sprawdzić i zweryfikować, i podjąć odpowiednie działania. I tutaj jak popatrzymy, że te 1500 kontroli, a skargi, które wpłynęły do inspekcji to aż 1223, to jest dosyć spory element naszej pracy. Czego te skargi dotyczyły? Głównie wynagrodzenia za pracę to jest ponad 43% – to są wynagrodzenia i inne świadczenia, nawiązanie i rozwiązanie stosunku pracy – 19%, warunki pracy – 18%, czas pracy – 6%, urlopy pracownicze – 3% i w zakresie legalności zatrudnienia to 4,4%. Tak to wygląda, jeżeli chodzi o skargi na przestrzeni lat. W tej chwili jesteśmy w takim okresie, można powiedzieć, spadkowym, jeżeli chodzi o liczbę skarg wpływających do Inspekcji

Pracy. Trudno ocenić, jak to będzie w przyszłości. I tutaj mamy taki wykres obrazujący rodzaj tych skarg, czego te skargi dotyczyły, które wpłynęły do Inspekcji Pracy. Kolejnym takim bardzo istotnym elementem jest kwestia wypadków przy pracy. Jeżeli chodzi o województwo lubuskie to z danych statystycznych wynika, że w województwie lubuskim w ubiegłym roku zdarzyło się 1750 wypadków przy pracy, z czego 3 śmiertelne i 9 ciężkich. Jeżeli chodzi o zgłoszenia wypadków do Okręgowego Inspektoratu Pracy, bo pracodawca, u którego zdarzy się wypadek ciężki, śmiertelny lub zbiorowy ma obowiązek o tym wypadku powiadomić m.in. Inspektora Pracy i takich zgłoszeń w 2021 mieliśmy 71. W ramach tych zgłoszeń inspektorzy pracy zbadali okoliczności i przyczyny tych wypadków 59. Tutaj badania przekazane były najczęściej prokuraturze. Jeżeli chodzi o taki wskaźnik, który obrazuje poziom wypadkowości, bo sama liczba wypadków jest taką liczbą bezwzględną, natomiast liczba wypadków na 1000 zatrudnionych to za 2021 rok ten wskaźnik był 5,37. Mieścimy się, gdzieś tak w środkowej skali, jeżeli chodzi o Polskę. Przez szereg lat województwo lubuskie miało niestety niechlubny zaszczyt znajdowania się w ostatniej trójce tych województw, więc jest lekki w tym zakresie postęp. Jeżeli chodzi o częstość wypadków, poza rokiem ubiegłym w zasadzie, cały czas częstość wypadków jest większa niż średnia ogólnopolska. Pocieszające jest w tym momencie to, że wskaźnik ciężkości wypadków jest zdecydowanie niższy dla województwa lubuskiego niż w innych województwach, więc tutaj może tych wypadków dużo jest takich lekkich, ale może nie takich powodujących poważne urazy, długotrwałe zwolnienie od pracy. Jeżeli chodzi o długotrwałą perspektywę, jak ta liczba wypadków się przedstawia to mieliśmy taki dosyć spory spadek wypadków w roku 2020, niestety w 2021 nastąpił wzrost tych wypadków, ale w dalszym ciągu jesteśmy w takiej tendencji spadkowej. Jeżeli chodzi o choroby zawodowe również mamy spadek liczby chorób zawodowych z 66 na 40 w roku ubiegłym. Pewien niepokój może budzić liczba zachorowań na boreliozę, ale myślę, że to jest przyczyną tego, że wcześniej ta choroba nie była znana powszechnie i diagnozowana. W tej chwili te diagnozy są przeprowadzane w związku z tym wzrost liczby tych chorób zawodowych. I tutaj, jeżeli chodzi o choroby zawodowe w takim ujęciu wieloletnim, to też wskaźnik wskazuje na to, że jesteśmy w takiej tendencji cały czas spadkowej, jeżeli chodzi o liczbę chorób. I taka inna działalność inspekcji pracy od 2007 roku prowadzona w ramach działań ustawowych. Wcześniej też

proceedliśmy, ale jeszcze nie był wpisana do ustawy, czyli działalność prewencyjna, informacyjna i promocyjna. W ramach 15 projektów działaniami objęto 3698 podmiotów, są to pracownicy, pracodawcy, społeczni inspektorzy pracy, rolnicy, uczniowie. Są to różnego typu konferencje, spotkania, w których przekazujemy wiedzę popularyzującą zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w szczególności. Natomiast, jeżeli chodzi o takie programy prewencyjne, informacyjne, które inspekcja prowadziła w roku ubiegłym, to m.in.: przepis kierowany do branży mięsnej – „Dobry przepis na bezpieczeństwo”, „Kultura bezpieczeństwa” – adresowany do szkół ponadpodstawowych, „Prewencja wypadkowa” – adresowana do zakładów, gdzie występuje duża liczba wypadków przy pracy, wieloletni program „Zdobądź dyplom Państwowej Inspekcji Pracy” – skierowany do małych przedsiębiorców, „Szanuj życie! Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym” – dla rolnictwa, „Czas pracy kierowców a wypadki drogowe” i „Wszechnica związkowca”. Natomiast jedną z takich również dziedzin są konkursy o tematyce ochrony pracy i taki sztandarowy program Państwowej Inspekcji Pracy – „Pracodawca organizator pracy bezpiecznej”, „Buduj bezpiecznie”, „Najaktywniejszy społeczny inspektor pracy”, „Poznaj swoje prawa w pracy”, „Bezpieczne gospodarstwo rolne”. To tylko taki, w zasadzie, wycinek z naszej działalności. Takie najbardziej istotne, z naszego punktu widzenia, zagadnienia. To w takim moim sprawozdaniu było by wszystko. Jeżeli Państwo macie pytania, to chętnie na nie odpowiem.

Przedstawiona prezentacja z działalności Okręgowego Inspektoratu Pracy w Zielonej Górze w 2021 roku stanowi załącznik nr 15 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję pięknie, Panie Inspektorze. Proszę bardzo, czy są jakieś szczegółowe pytania do Pana Inspektora? Nie widzę. Bardzo pięknie dziękuję za prezentację. Uznaję, że Sejmik przyjął sprawozdanie do wiadomości.

Punkt 9.

Ocena sytuacji na lubuskim rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki

rynku pracy w ramach Lubuskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w 2021 roku.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa proszę Przewodniczącą Komisji Pana Grzegorza Michała Potęgę. Czy ktoś inny z członków komisji może przedstawić opinię? To ja przedstawię, to była opinia pozytywna, jestem członkiem komisji, dziękuję. Czy mają Państwo pytania dotyczące tej informacji, chodzi o ocenę Lubuskiego Planu Działań. Proszę bardzo o zgłoszenia. Nie widzę pytań, uwag. Uznaję, że Sejmik przyjął informację do wiadomości.

Informacja nt. oceny sytuacji na lubuskim rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w ramach Lubuskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w 2021 roku stanowi załącznik nr 16 do protokołu.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 17 do protokołu.

Punkt 10.

Sprawozdanie z realizacji „Programu współpracy Województwa Lubuskiego z organizacjami pozarządowymi w 2021 roku”.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych proszę Przewodniczącą Komisji Panią Annę Chinalską.

Sprawozdanie z realizacji „Programu współpracy Województwa Lubuskiego z organizacjami pozarządowymi w 2021 roku” stanowi załącznik nr 18 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna

Chinalska: Komisja Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 19 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. O przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i

Turystyki proszę Przewodniczącą Komisji Panią Marię Jaworską. Nie ma. Ktoś z członków Komisji Kultury? Proszę Pani Radna.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Opinia pozytywna Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 20 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję pięknie. Czy mają Państwo pytania do przedstawionego sprawozdania? Nie widzę. Wobec braku pytań i uwag uznaję, że Sejmik przyjął sprawozdanie do wiadomości.

Punkt 11.

Sprawozdanie z realizacji priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Lubuskiego za 2021 rok.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawienie opinii Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa proszę Przewodniczącego Komisji Pana Sławomira Muzykę.

Sprawozdanie z realizacji priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Lubuskiego za 2021 rok stanowi załącznik nr 21 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa

Sławomir Muzyka: Sprawozdanie z realizacji priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Lubuskiego za 2021 rok zostało zaopiniowane pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 22 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy mają Państwo pytania do załączonego, przedstawionego sprawozdania? Nie widzę. Dziękuję. Wobec braku pytań, uwag uznaję, że Sejmik przyjął sprawozdanie do wiadomości.

Punkt 11a.

Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Programu Profilaktyki

i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2030 – druk nr 645/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę o opinię Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Panią Przewodniczącą Annę Chinalską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 23 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna

Chinalska: Dziękuję bardzo. Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 24 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Wobec braku uwag, projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2030 – druk nr 645/22, poddaję pod głosowanie. Proszę o przeprowadzenie głosowania. Pani Aleksandra Mrozek może odda głos? Dziękuję. Dziękuję za głosowanie.

24 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

W tym momencie Szanowni Państwo, ogłaszam około półgodzinną przerwę, w czasie której odbędzie się zapowiadane posiedzenie Komisji Gospodarki. Ogłaszam przerwę.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 25 do protokołu.

Uchwała Nr XLIII/621/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 16 maja 2022 r. w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2030 stanowi załącznik nr 26 do protokołu.

przerwa

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Wznawiam obrady.

Punkt 11b.

Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia Gminie Skąpe prowadzenia zadania publicznego polegającego na modernizacji istniejących nawierzchni jezdni i chodników na terenie miejscowości Cibórz, na działkach oznaczonych numerami ewidencyjnymi 333/10, 333/76, 333/82, 333/86 – druk nr 646/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przed chwilą obradowała Komisja Gospodarki i Rozwoju w tej sprawie. Proszę o opinię Przewodniczącego Komisji Pana Grzegorza Potęgę.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 27 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał

Potęga: Opinia komisji jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 28 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję uprzejmie. Opinia komisji pozytywna. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę. Wobec braku uwag, przystępujemy do głosowania projektu uchwały w sprawie powierzenia Gminie Skąpe prowadzenia zadania publicznego polegającego na modernizacji istniejących nawierzchni jezdni i chodników na terenie miejscowości Cibórz, na działkach oznaczonych numerami ewidencyjnymi 333/10, 333/76, 333/82, 333/86 – druk nr 646/22. Proszę o głosowanie. Dziękuję.

25 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 29 do protokołu.

Uchwała Nr XLIII/622/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 16 maja 2022 r. w sprawie powierzenia Gminie Skąpe prowadzenia zadania publicznego polegającego na modernizacji istniejących nawierzchni jezdni i chodników na terenie miejscowości

Cibórz, na działkach oznaczonych numerami ewidencyjnymi 333/10, 333/76, 333/82, 333/86 stanowi załącznik nr 30 do protokołu.

Punkt 12.

Podjęcie uchwały w sprawie przyznania dotacji celowych jednostkom samorządu terytorialnego Województwa Lubuskiego w zakresie realizacji programów polityki zdrowotnej w kierunku szczepień przeciwko grypie dla osób w wieku 65 lat i więcej – druk nr 636/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych proszę Przewodniczącą Komisji Panią Annę Chinalską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 31 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna

Chinalska: Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 32 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o opinię Komisji Budżetu i Finansów.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 33 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję Panie Przewodniczący. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę zgłoszeń, wobec czego przechodzimy do głosowania projektu uchwały w sprawie przyznania dotacji celowych jednostkom samorządu terytorialnego Województwa Lubuskiego w zakresie realizacji programów polityki zdrowotnej w kierunku szczepień przeciwko grypie dla osób w wieku 65 lat i więcej – druk nr 636/22. Proszę o głosowanie. Dziękuję.

24 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 34 do protokołu.

Uchwała Nr XLIII/623/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 16 maja 2022 r. w sprawie przyznania dotacji celowych jednostkom samorządu terytorialnego Województwa Lubuskiego w zakresie realizacji programów polityki zdrowotnej w kierunku szczepień przeciwko grypie dla osób w wieku 65 lat i więcej stanowi załącznik nr 35 do protokołu.

Punkt 13.

Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2022 rok – druk nr 637/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącą Komisji Pana Marka Cieślaka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 36 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 37 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę zgłoszeń. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Proszę Pani Helena Hatka.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Chciałabym się spytać o celowość zakupu drona za kwotę 13 tys. złotych. Jakie zadania, które należą do kompetencji samorządu województwa lubuskiego, dzięki temu urządzeniu będą zrealizowane? Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Kto z członków Zarządu? Proszę przypomnieć może pozycję z budżetu, jeżeli Pani Radna ma otwartą uchwałę?

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Nie mam otwartego, ale na pewno był tam dron za 13 tys. To nie jest duży dokument, Panowie, szybko znajdziecie.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: To proszę bardzo, proszę o odpowiedź. Generalnie, jakby celowość zakupu i wykorzystania tego urządzenia.

Wicemarszałek Województwa Lubuskiego Stanisław Tomczyszyn: Dziękuję bardzo. Myślę, że wiele rzeczy w promocji województwa lubuskiego jest wykorzystywane i teraz jak widzieliśmy tutaj w prezentacji Komendanta Policji, że drony są używane przy tego typu różnych historiach. Też myślę, że za 13 tys. złotych dron jest takiej niskiej jakości, chociaż odpowiedni do tego, żeby zrobić zdjęcia, czy pokazać pewne rzeczy: walory turystyczne, gospodarcze, itd. naszego województwa, stąd też ten zakup, o którym tutaj mówimy. To jest sprawa jasna i otwarta. Tu nikt nic nie ukrywa, ani nie zamiata pod dywan. To rzecz normalna, uważam.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Zarząd potwierdza potrzebę i celowość tego zakupu. Proszę bardzo, czy są inne pytania, proszę o ewentualne zgłoszenia. Nie widzę. Przystępujemy do głosowania projektu uchwały w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2022 rok – druk nr 637/22, wersja 2. Proszę o głosowanie. Dziękuję.

20 radnych za, 1 przeciw, 3 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 38 do protokołu.

Uchwała Nr XLIII/624/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 16 maja 2022 r. w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2022 rok stanowi załącznik nr 39 do protokołu.

Punkt 14.

Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2022-2039 – druk nr 638/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Panią Radną Małgosię w zastępstwie Przewodniczącego.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 40 do protokołu.

Wiceprzewodnicząca Komisji Budżetu i Finansów Małgorzata Beata Paluch-Słowińska: Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 41 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Opinia pozytywna. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę zgłoszeń. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Nie widzę zgłoszeń, wobec czego projekt uchwały w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2022-2039 – druk nr 638/22, wersja 2, poddaję pod głosowanie. Dziękuję.

20 radnych za, 0 przeciw, 4 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 42 do protokołu.

Uchwała Nr XLIII/625/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 16 maja 2022 r. w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2022-2039 stanowi załącznik nr 43 do protokołu.

Punkt 15.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Zenonowi Burzawie „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 639/22.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 44 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy do projektu uchwały

ktos z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania projektu uchwały w sprawie nadania Zenonowi Burzawie „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 639/22.

24 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 45 do protokołu.

Uchwała Nr XLIII/626/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 16 maja 2022 r. w sprawie nadania Zenonowi Burzawie „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 46 do protokołu.

Punkt 16.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Andrzejowi Dworkiewiczowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 640/22.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 47 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę zgłoszeń. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę zgłoszeń. Przechodzimy do głosowania projektu uchwały w sprawie nadania Andrzejowi Dworkiewiczowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 640/22. Proszę o głosowanie. Dziękuję.

24 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 48 do protokołu.

Uchwała Nr XLIII/627/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 16 maja 2022 r. w sprawie nadania Andrzejowi Dworkiewiczowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 49 do protokołu.

Punkt 17.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Wiesławowi Mickiewiczowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 641/22.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 50 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę zgłoszeń. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Przechodzimy do głosowania projektu uchwały w sprawie nadania Wiesławowi Mickiewiczowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 641/22. Dziękuję.

24 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 51 do protokołu.

Uchwała Nr XLIII/628/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 16 maja 2022 r. w sprawie nadania Wiesławowi Mickiewiczowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 52 do protokołu.

Punkt 18.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Jürgenowi Walterowi Murach „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 642/22.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 53 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania projektu uchwały w sprawie nadania Jürgenowi Walterowi Murach „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 642/22.

Proszę o głosowanie. Dziękuję.

24 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 54 do protokołu.

Uchwała Nr XLIII/629/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 16 maja 2022 r. w sprawie nadania Jürgenowi Walterowi Murach „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 55 do protokołu.

Punkt 19.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Markowi Eligiuszowi Radzikowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 643/22.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 56 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę zgłoszeń. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę zgłoszeń.

Przechodzimy do głosowania projektu uchwały w sprawie nadania Markowi Eligiuszowi Radzikowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 643/22. Dziękuję.

25 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 57 do protokołu.

Uchwała Nr XLIII/630/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 16 maja 2022 r. w sprawie nadania Markowi Eligiuszowi Radzikowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 58 do protokołu.

Punkt 20.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Wojciechowi Weryszko „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 644/22.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 59 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę zgłoszeń. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania projektu uchwały w sprawie nadania Wojciechowi Weryszko „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 644/22. Proszę o głosowanie. Dziękuję.

25 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 60 do protokołu.

Uchwała Nr XLIII/631/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 16 maja 2022 r. w sprawie nadania Wojciechowi Weryszko „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 61 do protokołu.

Punkt 21.

Przyjęcie protokołów z XLI i XLII sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przypominam, że protokoły z sesji Sejmiku są dostępne do wglądu na serwerze. Od czasu udostępnienia Państwu do wiadomości protokołów, nie zostały zgłoszone przez Państwa uwagi. Przyjęcie protokołu z XLI sesji Sejmiku, poddaję pod głosowanie. Dziękuję.

24 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że protokół z XLI sesji Sejmiku został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 62 do protokołu.

Obecnie przystępujemy do głosowania przyjęcia protokołu z XLII sesji Sejmiku, proszę o głosowanie. Dziękuję.

23 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że protokół z XLII sesji Sejmiku został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 63 do protokołu.

Punkt 22.

Sprawy różne.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Wacław Jan Maciuszonek:

Szanowni Państwo Radni, od dnia 20 maja br. do 10 czerwca br. będą odbywały się posiedzenia komisji, dotyczące procedowania nad wykonaniem ubiegłorocznego budżetu i Raportem o stanie województwa. Bardzo proszę Państwa o uczestnictwo w posiedzeniach. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w sprawach różnych?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ja mam tylko jedną prośbę, żeby Biuro Sejmiku, jak są już wyznaczone terminy, przesłało na skrzynki nasze mailowe te dokładne daty już teraz jak najszybciej, żeby to sobie zaplanować. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Pan Radny Edward Fedko.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Ja mam pytanie do Pana Przewodniczącego Kapituły, ponieważ Zarząd Oddziału Wojewódzkiego złożył 7 wniosków dla strażaków z powiatów poszczególnych. Dwa były procedowane, nie wiem czy pozostałych pięć zostało odrzuconych, czy też Kapituła się nimi nie zajmowała?

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Przewodniczący Kapituły, bardzo proszę.

Przewodniczący Kapituły „Odznaki Honorowej Za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” Marcin Artur Jabłoński: Informuję, że w związku z faktem, że wniosków przed kolejnym posiedzeniem było dosyć dużo, Kapituła postanowiła, że potrzebuje więcej czasu, żeby się nad częścią z tych wniosków głębiej zastanowić i nie odrzucać ich zbyt pochopnie, ale też nie przyjmując zbyt pochopnie.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Proszę Pani Radna Anna Chinalska.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Chciałam się zapytać, czy te posiedzenia komisji, o których Pan Przewodniczący przed chwilą mówił, będą w trybie stacjonarnym czy też hybrydowym? Czy przepisy się zmieniają, czy na razie nie?

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Panie Dyrektorze Biura, jak to jest, jeśli chodzi o przepisy, bo z sesjami mamy jasność, czy Pan Radca Prawny? Bardzo proszę Pan Radca Prawny.

Radca Prawny Paweł Kaliciak: Szanowni Państwo, z dniem 15 maja został, Rozporządzeniem Ministra Zdrowia, zniesiony stan epidemii, ale stan zagrożenia epidemicznego dalej obowiązuje, w związku z tym przepisy, tzw. ustawy covidowej, które zakładają możliwość zdalnych obrad posiedzenia organów kolegialnych, takich jak sejmik województwa, czy też komisje przy sejmiku województwa, dalej mogą, w

oparciu o przepisy tej ustawy covidowej funkcjonować niezmiennie, tak jak do tej pory.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Synowiec: Szanowni Państwo, tutaj z Panem Mecenaszem mogę się zgodzić, natomiast chciałabym powiedzieć, że pracuje Komisja Statutowa i analizowaliśmy możliwość wprowadzenia takiego zapisu do Statutu, jeżeli chodzi o pracę hybrydową, bądź zdalną. Okazuje się, że już na tym etapie możemy powiedzieć, że takich zmian wymaga ustawa. Niestety w ustawie nie ma takich zapisów, więc na pewno takie wnioski będziemy wyciągać jako Komisja Statutowa i ewentualnie inicjować tutaj jakiś tryb ustawodawczy. Będziemy zgłaszać się po prostu. Natomiast na tę chwilę, jeżeli Pan Mecenasz mówi, że możemy zdalnie pracować to tak, ale będziemy zmierzać ku temu, żeby w Statucie też taki zapis ostatecznie miał miejsce. Czy się uda akurat w tej kadencji? Trudno mi powiedzieć, bo to też wynika, właśnie tak jak powiedziałam, przede wszystkim z przepisów ustawy i tutaj nie ma Pana Przewodniczącego Ciemnoczołowskiego dzisiaj, ale chciałam zabrać głos jako wice.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Czy ktoś jeszcze z Państwa Radnych chce zabrać głos? Jeszcze Pani Małgorzata Gośniowska-Kola. Bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Bardzo dziękuję. Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, to też kwestie techniczne dotyczące tych zaplanowanych komisji. Mam prośbę, w imieniu pewnie wielu Radnych, żebyśmy otrzymali taki harmonogram dat kalendarzowych wszystkich komisji, które będą się odbywały, żebyśmy także mieli możliwość, jeżeli będzie tryb inny niż stacjonarny, uczestniczenia w tych komisjach właśnie w takim trybie hybrydowym. Z racji tego, że na ostatnim spotkaniu z Panem Przewodniczącym i Przewodniczącymi Klubów rozmawialiśmy w tym zakresie, jeżeli chodzi o udzielanie czasu dla poszczególnych Radnych, chodzi o czas głosu, to tym bardziej zwracam się z prośbą o to, żeby wszyscy Radni mogli uczestniczyć w pracy tych komisji, w których nie pracują, ale będzie to sesja absolutoryjna i chcemy mieć taką szeroką wiedzę na ten temat. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Dziękuję. Szanowni Państwo, ja wspominałem o pewnym incydencie, który był na poprzedniej sesji. Chciałem tylko Państwa poinformować, że szykuję do Was pismo, w którym to szczegółowo opiszę, dotyczy to zachowania jednego z Radnych. Ja nie jestem „z cukru”, ale ponieważ to dotyczyło także naszego gościa, który przyszedł zaproszony na nasze obrady, taki list wystosuję. Trochę jestem ostatnio zajęty, w każdym razie jest to coś, czego ja bym się w życiu nie spodziewał, że tak się można zachować i do wszystkich Państwa, spodziewajcie się, taki stosowny list wystosuję. Szanowni Państwo, kolejna zwyczajna sesja Sejmiku odbędzie się 27 czerwca 2022 r. o godz. 11:00. Będzie to sesja absolutoryjna, dotycząca rozpatrzenia Raportu o stanie województwa za rok 2021 i wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2021 rok. Ponieważ są propozycje, żeby tę sesję odbyć w Gorzowie, ale są też głosy, że to powinno być w Zielonej Górze w Sali Kolumnowej, ja oczekuję na sugestie, jaka będzie większość Radnych. Wydaje się, że sesja absolutoryjna jest jedną z ważniejszych w roku i dlatego będziemy decydować o tym wspólnie.

Punkt 23.

Zamknięcie obrad XLIII sesji Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Szanowni Państwo, zamykam obrady 43 zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego kadencji 2018-2023. Dziękuję Radnym, Parlamentarzystom i zaproszonym gościom za udział w jej obradach. Dziękuję.

Protokół sporządzili:

Natalia Szymborska-Łukasiewicz

Małgorzata Pieczyńska

Ewa Węgiekiewicz-Bieniarz

Obrady prowadzili:

Przewodniczący Sejmiku

Wiceprzewodniczący Sejmiku

Waław Maciuszonek

Mirosław Marcinkiewicz